

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Резонанс

Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru

№ 88

19 листопада 2013 р.

РЕЗОНАНС

Бюлетень матеріалів оперативної інформації електронних видань

Додаток до журналу “Україна: події, факти, коментарі”

№ 88 2013

Для керівників та їхніх референтів

Засновники:

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Головний редактор

В. Горовий, д-р іст. наук, проф., заступник гендиректора НБУВ

Редакційна колегія:

Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна

Заснований у 2003 році
Виходить двічі на тиждень

Адреса редакції:

НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03

E-mail: siaz@pochta.ru

www.nbu.gov.ua/siaz.html

Передрук — тільки з дозволу редакції

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського, 2013

ЗМІСТ

У центрі уваги	3
-----------------------------	----------

Аналітичний ракурс

Горовая С.

Україне уже допомагають... намереннями	12
--	-----------

Симоненко О.

Черговий кредит МВФ для України: реакція світу та вітчизняні перспективи	19
---	-----------

Законодавча влада	31
--------------------------------	-----------

Виконавча влада	40
------------------------------	-----------

Політика	49
-----------------------	-----------

Економіка	56
------------------------	-----------

Економіка України в контексті світових кризових тенденцій.....	63
---	-----------

У ЦЕНТРІ УВАГИ

Розгляд євроінтеграційних законів відкладено до 21 листопада

Верховна Рада у четвер, 21 листопада, розгляне першими у порядку денному євроінтеграційні законопроекти. Про це після перерви у парламенті оголосив Голова Верховної Ради В. Рибак.

«На засідання погоджувальної ради ми домовилися, що в четвер на цьому тижні першими питаннями порядку денного почнемо з розгляду євроінтеграційних законів... Прошу керівників комітетів забезпечити підготовку всіх цих законопроектів до розгляду в сесійні залі», – заявив він.

Згодом парламент ухвалив порядок денний на 19–22 листопада. За це рішення проголосувало 311 депутатів. Не голосували депутати фракції КПУ у повному складі (*Високий замок* (<http://www.wz.lviv.ua/news/46320>). – 2013. – 19.11).

Відбулося ювілейне Двадцятье засідання Комітету з парламентського співробітництва між Україною та ЄС у м. Брюссель

14 листопада 2013 року у м. Брюссель відбулося ювілейне Двадцятье засідання Комітету з парламентського співробітництва між Україною та ЄС (КПС), у якому взяли участь народні депутати України, а саме – співголова КПС П. Порошенко, співголова КПС С. Тігіпко, члени КПС: О. Азаров, І. Бережна, О. Біловол, М. Бурбак, М. Іонова, А. Кінах, Г. Немиря, О. Панькевич, В. Полочанінов, Б. Тарасюк; депутати Європейського Парламенту (ЄП): віце-президент ЄП Я. Протасевич, співголова КПС П. Коваль, члени КПС: А. Гржиб, М. Любчева, А. Мользер, В. Шульц, М. Сівець та

інші; а також представники уряду України, представник України при ЄС К. Єлісеєв, комісар ЄС з питань розширення та Європейської політики сусідства Ш.Фюле, директор з питань Росії, Східного Партнерства, Центральної Азії, Регіонального співробітництва та ОБСЄ Г. Віганд.

Учасники засідання обговорили актуальні питання порядку денного відносин України з ЄС, звертаючи особливу увагу на Саміт Східного Партнерства, що має відбутися 28–29 листопада ц.р. у м. Вільнюс, а також обмінялися думками щодо відносин Україна – ЄС після Вільнюського Саміту.

Члени КПС обговорили питання створення поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі між Україною та ЄС, лібералізації ЄС візового режиму для громадян України, що подорожують до країн-членів ЄС. У ході засідання сторони обмінялись думками щодо реформування системи судоустрою в Україні.

За підсумками 20-го засідання Комітету було прийнято Спільну Декларацію для направлення Саміту Східного Партнерства.

Згідно із Спільною Декларацією, КПС:

– вважає, що подальше поглиблення відносин між Україною та ЄС, базуючись на засадах Угоди про асоціацію включно із поглибленою і всеохоплюючою зоною вільної торгівлі, становить спільний інтерес. Підкреслює, що Угода про асоціацію, серед іншого, являє собою унікальний інструмент для модернізації України відповідно до високих політичних, економічних та соціальних стандартів ЄС;

– відзначає певний прогрес, досягнутий Україною в імplementації критеріїв, зазначених у Висновках Ради міністрів закордонних справ ЄС від 10 грудня 2012 року;

– висловлює повну підтримку моніторинговій місії Європейського Парламенту до України на чолі з колишніми президентами П.Коксом і А.Квасневським, включаючи необхідність уваги до судових справ, які викликають особливе занепокоєння;

– очікує, що Угода про асоціацію між Україною та ЄС буде підписана під час Третього Саміту Східного Партнерства у Вільнюсі 29 листопада 2013 року, за умови, що всі критерії,

зазначені у Висновках Ради міністрів закордонних справ ЄС від 10 грудня 2012 року будуть виконані, а також буде прийняте рішення щодо початку тимчасового застосування Угоди. Підтверджує взаємні зобов'язання Європейського Парламенту і Верховної Ради України щодо якнайшвидшої ратифікації Угоди про асоціацію;

– вітає широкий консенсус в суспільстві та політикумі України щодо її європейського вибору. Закликає політичні сили, представлені у Верховній Раді України, зберегти існуючу консолідацію навколо питань європейської інтеграції, що є сприятливим підґрунтям та необхідною передумовою для ефективних і злагоджених зусиль в наближенні України до Європейського Союзу;

– підкреслює, що одним з ключових завдань для України після Саміту у Вільнюсі має бути налагодження дієвого механізму імплементації положень Угоди про асоціацію. З цією метою закликає Уряд України, у тісній співпраці з ЄС, завершити роботу над Національною Програмою з імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС і його державами-членами та затвердити її;

– наголошує на спільній відповідальності України та ЄС за успішну та всеохоплюючу імплементацію Угоди про асоціацію. Враховуючи рішення Саміту Україна – ЄС від 25 лютого 2013, очікує, що Україна та ЄС проведуть необхідні консультації стосовно прийняття та використання майбутньої допомоги, яка буде надана Україні стороною ЄС на потреби належної імплементації Угоди про асоціацію, включаючи поглиблену і всеохоплюючу зону вільної торгівлі;

– відзначає врегулювання ситуації щодо відсутності результату волевиявлення на п'яти одномандатних виборчих округах після проведення останніх парламентських виборів в Україні. Очікує, що повторні вибори в цих округах, проведення яких заплановане на 15 грудня 2013 року, пройдуть у вільний, прозорий та демократичний спосіб та у відповідності з міжнародними стандартами;

– вважає, що практичне впровадження в Україні дії принципу верховенства права має вирішальне значення для

перспектив подальшої інтеграції України в ЄС і є одним з найважливіших чинників, що лежать в основі Угоди про Асоціацію. У зв'язку з цим, наголошує на необхідності здійснення конституційної реформи, результатом якої має стати створення збалансованої і функціональної системи врядування з дієвим механізмом стримувань і противаг, а також здійснення своєчасної, прозорої і всеосяжної реформи судової системи, органів прокуратури і міністерства внутрішніх справ України відповідно до європейських стандартів;

– висловлює занепокоєння стосовно нещодавніх недружніх торговельних заходів Росії проти експорту українських товарів, які були розцінені як тиск на Україну, спрямований проти суверенітету країни. Підкреслює необхідність утримуватися від необгрунтованого політичного втручання і тиску;

– очікує від ЄС далекоглядності та стратегічного бачення у питанні пом'якшення наслідків тиску з боку Росії на країни Східного партнерства, зокрема, Україну. З цією метою сподівається, що ЄС надасть Україні значну підтримку, сприяючи, зокрема, відновленню співпраці між Україною та Міжнародним Валютним Фондом, збільшенню програм фінансової та технічної допомоги, розморожуванню бюджетних програм підтримки, наданню макрофінансової допомоги Україні, ширшому відкриттю своїх ринків для товарів і послуг з України, розширенню інформаційної кампанії про переваги Угоди про асоціацію для України, ЄС та Росії в тому числі;

– відзначає, що Україна в якості транзитної країни залишається надійним партнером для ЄС, готовим і спроможним забезпечити безперебійний і безпечний потік газу до Європи. У цьому контексті, вітає прагнення України та ЄС розвивати енергетичне співробітництво, засноване на принципах солідарності та взаємовигоди, які є основоположними для Енергетичного Співтовариства. Сподівається на якнайшвидше надання першої лінії кредиту від міжнародних фінансових інституцій для реалізації транзитного проекту «Перший етап реконструкцій лінійних споруд газопроводу Уренгой-Помари-Ужгород», яким, фактично, розпочнеться модернізація української газотранспортної системи за підтримки ЄС;

– підкреслює важливість розробки Україною власної енергетичної стратегії на період до 2030 року у відповідності до її зобов'язань в рамках Договору про Енергетичне співтовариство; закликає продовжити реформи ринку газу та електроенергії, а також забезпечити адекватну частку енергії з відновлювальних джерел до 2020 року;

– наголошує на важливості забезпечення вільного руху українських громадян до країн-членів ЄС як необхідної передумови посилення євроінтеграційних настроїв в українському суспільстві. Закликає українську сторону завершити всі необхідні законодавчі процедури до Саміту Східного партнерства у Вільнюсі та Раду ЄС якомога швидше ухвалити рішення щодо завершення першої та переходу до заключної фази виконання Плану дій з лібералізації ЄС візового режиму для України. Також закликає країни-члени ЄС всебічного захищати соціальні права українських громадян, що легально проживають в державах-членах Європейського Союзу;

– вважає, що реальна європейська перспектива, як це передбачено в ст. 49 Договору про Європейське Співтовариство, повинна стати важливим стимулюючим фактором для здійснення подальших реформ. Розглядає майбутній Третій Саміт Східного Партнерства, що пройде у Вільнюсі в листопаді 2013 року як можливість для забезпечення концептуального досягнення політики Східного партнерства і очікує, що Саміт буде добре підготовлений з належним залученням країн-партнерів та беручи до уваги при підготовці їх відповідні позиції;

– висловлює підтримку та позитивно оцінює імплементацію Україною пріоритетів свого Головування в ОБСЄ. Вітає рішучі зусилля Головування спрямовані на інституційне зміцнення Організації, а також досягнення прогресу у вирішенні конфліктів, зокрема, в рамках переговорів в форматі 5+2 щодо Придністровського врегулювання;

– з почуттям глибокої скорботи вшановує пам'ять жертв Голодомору в Україні 1932–1933 років та закликає країни-члени Європейського Союзу засудити злочинні дії тоталітарного режиму СРСР, спрямовані на організацію Голодомору – геноциду українського народу, а також вшанувати пам'ять

мільйонів жертв Голодомору в Україні 1932–1933 років, зокрема, під час проведення офіційних заходів саміту «Східного партнерства» 28–29 листопада у Вільнюсі.

Згідно із Спільною Декларацією, наступне засідання Комітету парламентського співробітництва між Україною та ЄС має відбутися в Україні у березні 2014 року (*Офіційний веб-сайт Верховної Ради України (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/Povidomlennya/85456.html>).* – 2013. – 19.11).

Україна та Азербайджан мають хороші перспективи розвитку двосторонніх відносин

18 листопада Президент України В. Янукович зустрівся з президентом Азербайджанської Республіки І. Алієвим. Зустріч відбувалася в рамках офіційного візиту І. Алієва в Україну.

У Києві під головуванням В. Януковича та І. Алієва відбулося IV засідання Ради президентів України та Азербайджану.

На початку засідання глава Української держави підкреслив, що Україна цінує дружні відносини з Азербайджаном, його допомогу й підтримку. «Ми дуже вдячні президенту Азербайджану за ту повагу, яка є до України, до українського народу з вашої сторони. Нам це дуже імponує, – сказав В. Янукович. – Пам'ятаємо різні часи в наших відносинах, складні періоди часу, які переживали наші країни, і завжди друзі пізнаються, коли є труднощі», – сказав він, додавши, що Азербайджан свого часу надав допомогу Україні у вигляді поставок нафти. «Фактично ми тоді врятували енергетику, сільське господарство», – зазначив глава Української держави.

В. Янукович привітав І. Алієва з перемогою на президентських виборах у жовтні поточного року. Президент України побажав президенту Азербайджану й дружньому азербайджанському народові стабільності й процвітання.

І. Алієв у свою чергу наголосив, що Азербайджан цінує відносини з Україною і працюватиме для їх подальшого роз-

витуку. «Прагнемо, щоб наші відносини наповнювалися новим змістом. Між нашими країнами існує дуже тісна взаємодія за багатьма напрямками. І чергове засідання спільної комісії, Рада президентів – це новий крок на шляху зміцнення нашої взаємодії», – сказав він, зазначивши, що Україна й Азербайджан мають хороші результати й перспективи розвитку двосторонніх відносин у політичному, економічному та енергетичному напрямках.

Президент Азербайджану також висловив упевненість у тому, що Україна й надалі буде йти шляхом «творення, шляхом зміцнення суверенітету, вирішення важливих соціальних, інфраструктурних й економічних завдань».

Президент України В. Янукович і президент Азербайджанської Республіки І. Алієв підписали **Протокол IV засідання Ради президентів України та Азербайджанської Республіки**, у якому зафіксовано результати обговорення основних питань порядку денного українсько-азербайджанських двосторонніх відносин, зокрема стану й перспектив розвитку політичного діалогу, співробітництва в торговельно-економічній, паливно-енергетичній сферах, а також досягнуті за результатами засідання Ради президентів домовленості.

Крім того, у присутності глав держав були підписані двосторонні документи.

Угода між Кабінетом Міністрів України та урядом Азербайджанської Республіки про співробітництво у сфері захисту й карантину рослин має сприяти розвитку взаємовигідного співробітництва сторін у сфері карантину й захисту рослин, забезпеченню координації державних фітосанітарних заходів, наданню взаємної допомоги у цій сфері, а також обміну правилами й положеннями, що регулюють на території сторін відповідні карантинні заходи.

План проведення консультацій з актуальних питань двостороннього та багатостороннього співробітництва між Міністерством закордонних справ України та Міністерством закордонних справ Азербайджанської Республіки містить перелік заходів між Україною та Азербайджанською Республікою на період 2014–2015 рр., реалізація яких сприятиме подальшому розвитку та поглибленню

взаємовигідного співробітництва у двосторонньому й багатосторонньому форматах в усіх сферах українсько-азербайджанської взаємодії.

Протокол між Рівненською обласною державною адміністрацією України та виконавчою владою Габалінського району Азербайджанської Республіки про співробітництво в економічній і соціально-культурній галузях спрямований на розвиток співпраці між підприємствами, науковими та освітніми установами, державними й приватними організаціями відповідних регіонів у сферах промисловості, торгівлі, сільського господарства, транспорту, науки й техніки, освіти, туризму й спорту, екології та раціонального використання природних ресурсів.

Договір про співробітництво між Інститутом культурології Національної академії мистецтв України та Науково-методичним центром з культурознавства Міністерства культури і туризму Азербайджанської Республіки сприятиме розвитку співпраці між науково-дослідними центрами України та Азербайджану в академічній і культурній сферах з метою здійснення наукових розробок, обміну інформацією, проведення науково-методичних і культурно-інформаційних заходів.

У заяві для ЗМІ за підсумками українсько-азербайджанських переговорів Президент України В. Янукович наголосив, що одним з пріоритетних напрямів розвитку двосторонніх відносин між обома країнами є взаємодія України та Азербайджану у сфері енергетики. За його словами, Україна є надійним транзитером енергоносіїв, тоді як Азербайджан виступає їх надійним постачальником. «Взаємодія у сфері енергетики є одним з пріоритетних питань, і наші країни мають усі умови для об'єднання зусиль у питаннях транспортування вуглеводнів у Європу», – сказав Президент.

На думку В. Януковича, взаємодія в цьому та інших питаннях сприятиме зміцненню позицій наших держав у Чорноморсько-Каспійському регіоні.

У свою чергу президент Азербайджану зазначив, що сьогодні існує багато напрямів для активної взаємодії України та Азербайджану в паливно-енергетичному комплексі. «Азер-

байджан як виробник енергоресурсів і Україна як споживач і транзитер відіграють важливу роль у забезпеченні енергетичної безпеки багатьох країн; і співробітництво в Каспійсько-Чорноморському регіоні, у тому числі і в енергетичній сфері – це результат нашої спільної діяльності», – сказав І. Алієв.

Коментуючи результати українсько-азербайджанських переговорів, Президент України В. Янукович також наголосив на необхідності розширення економічної складової двосторонньої співпраці. «Ми повинні перейти на довгострокове планування наших відносин, особливо торговельно-економічних. Саме такий підхід сприятиме наповненню стратегічного партнерства максимально конкретним змістом», – сказав В. Янукович.

Президент України відзначив єдність думок з президентом Азербайджану в питаннях розвитку й динаміки політичного діалогу між двома країнами. «Ми сьогодні даємо чіткий сигнал нашим урядам про те, що зупинятися на досягнутому в жодному разі не можна», – сказав він, додавши, що необхідно вдосконалювати двосторонні відносини. За його словами, довірчий і конструктивний діалог сприяє розвитку й поглибленню відносин стратегічного партнерства між Києвом і Баку. «Мені особливо приємно відзначити атмосферу взаєморозуміння, у якій традиційно відбуваються наші зустрічі», – сказав В. Янукович.

Він зазначив, що на нинішньому засіданні Ради президентів України та Азербайджану було підбито підсумки роботи за попередній період, детально обговорено плани подальшої двосторонньої співпраці за ключовими напрямками.

В. Янукович також зауважив, що під час переговорів з І. Алієвим обговорювалася можливість реалізації інфраструктурних проектів.

Президент висловив упевненість, що ухвалені рішення в рамках сьогоднішніх двосторонніх переговорів на найвищому рівні ефективно сприятимуть поглибленню українсько-азербайджанських відносин стратегічного партнерства.

В. Янукович привітав І. Алієва з гідною перемогою на президентських виборах. «Це ознака стабільності, ознака

найвищої довіри азербайджанського народу до свого лідера», – підкреслив він.

У свою чергу президент Азербайджану зазначив, що Україна й Азербайджан співпрацюють практично за всіма напрямками. «Україна для Азербайджану – близький, надійний партнер, дружня країна й стратегічний партнер, – наголосив І. Алієв. – Віктор Федорович зазначив, що наші погляди збігаються – ми друзі, партнери. І за підсумками візиту, я думаю, наше партнерство вийде на більш високий рівень» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2013. – 18.11).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

**С. Горвая, науч. сотр. ФПУ НБУВ,
канд. наук по соц. коммуникациям**

Украине уже помогают... намерениями

В подкомитете по европейским вопросам Комитета по международным отношениям сената США накануне предстоящего в конце ноября в Вильнюсе саммита Восточного партнерства ЕС состоялись слушания на тему: «Решающий момент для Восточного партнерства: перспективы Украины, Молдовы, Грузии, Беларуси, Армении и Азербайджана» относительно евразийского партнерства Америки и Европы. Американские законодатели и эксперты выразили озабоченность по поводу будущего сотрудничества Америки и Европы с такими странами, как Азербайджан и Беларусь в преддверии саммита Восточного партнерства.

Как сообщают СМИ, в американском сенате несколько часов бурно обсуждали программу Восточного партнерства ЕС, направленную на сближение со странами постсоветского пространства. Началось все с критики в сторону России. «РФ давит на своих соседей, запрещая поставки товаров: вина из

Молдовы, шоколада из Украины, удобрений из Беларуси. США согласны поддержать страны, которые хотят войти в евроатлантические структуры», – заявил председатель подкомитета по евровопросам сената К. Мерфи.

Особо слушания вызвали ажиотаж в сенате во время обсуждения украинского вопроса. Заместитель госсекретаря по европейским и евразийским делам США В. Нуланд сообщила: «В Украине – активное американское бизнес-сообщество, которое хочет делать больше в сфере добычи сланцевого газа. Если это сработает, Украина будет очень богатой страной. Мы ведем переговоры с ЕС, чтобы покупать некоторый украинский экспорт, который заблокирован на границе с Россией» (<http://www.segodnya.ua/politics/pnews/ssha-vstupili-v-borbu-zaukrainu-mezhdu-rossiey-i-evrosoyuzom-475520.html>, 16.11.2013).

Через несколько минут после ее слов к обсуждению вопроса, как пишут СМИ, подключилось 150 человек.

В. Нуланд в своем выступлении обратила внимание на то, что в процессе подготовки к подписанию Соглашения об ассоциации с ЕС Украина приняла 18 законопроектов, которые приближают страну к Европе. При этом, по словам заместителя госсекретаря по европейским и евразийским делам США, «Украина все еще должна сделать три важных реформаторских шага для подписания Соглашения в Вильнюсе – принять реформу правоохранительного законодательства, реформу избирательного законодательства и освободить Ю. Тимошенко из тюрьмы с целью медицинского лечения» (<http://www.pravda.com.ua/rus/news/2013/11/15/7002200>, 15.11.2013).

По словам В. Нуланд, Соединенные Штаты Америки вместе с Евросоюзом отработывают варианты помощи Украине на этапе имплементации Соглашения об ассоциации с ЕС, в частности, в условиях давления со стороны России. «За последние несколько месяцев Украина попала под давление со стороны России, что, среди прочего, включало запрет на шоколад, простой замороженных продуктов на границе, а также сокращение других ключевых статей импорта. Мы работаем с ЕС над вариантами, которые бы помогли Украине повысить конкурентоспособность на рынке и продержаться период

имплементации Соглашения об ассоциации с ЕС, если Украина примет политические решения, необходимые для его подписания в Вильнюсе», – отметила заместитель госсекретаря по европейским и евразийским делам США.

Кроме того, по ее словам, США в дискуссиях с Россией относительно Восточного партнерства призывают Москву выполнять свои обязательства в рамках ОБСЕ, касающиеся прав ее соседей, являющихся суверенными государствами. «Любая форма давления для препятствия устремлениям суверенных государств к более тесной интеграции с ЕС или любой другой организацией, которую они выбирают, противоречит обязательствам по Хельсинкским принципам и Парижской хартии ОБСЕ», – подчеркнула В. Нуланд.

В то же время США убеждают Москву в преимуществах более глубокой интеграции экономик соседних с Россией государств и Евросоюза с 500 млн потребителей. В частности, в Вашингтоне отмечают, что свободная торговля с ЕС открывает значительные перспективы для экономических реформ и стабильного роста для стран Восточного партнерства, а процветающие соседи смогут покупать больше российского экспорта. Кроме того, ЕС и США сами заинтересованы в увеличении торговли с Россией, добавила В. Нуланд.

Обращает на себя внимание также и ее заявление о том, что при работе трансатлантического торгового и инвестиционного партнерства США и Евросоюза, а также Соглашения об ассоциации ЕС с рядом стран Восточного партнерства зона свободной торговли (ЗСТ) могла бы пролегать от Лос-Анджелеса до Донецка. «Хотя сегодня мы говорим о странах Восточного партнерства, США также сейчас ведет переговоры с 28 членами ЕС по созданию трансатлантического торгового и инвестиционного партнерства, которое призвано снизить тарифные и нетарифные методы регулирования внешней торговли, чтобы улучшить торговлю и экономические показатели. Если мы будем иметь успех в этом проекте и страны Восточного партнерства будут в состоянии пользоваться преимуществами ЗСТ с ЕС, тогда мы сможем увидеть гораздо большее пространство свободной торговли – из Лос-Анджелеса в Донецк», – от-

метила В. Нуланд (<http://www.segodnya.ua/economics/enews/v-amerike-razmechtalis-o-zst-ot-los-andzhelesa-do-donecka-475330.html>, 15.11.2013).

Недвусмысленным выглядит также и заявление заместителя госсекретаря по европейским и евразийским делам в интервью «Голосу Америки», где она указала на то, что отказ Украины от подписания Соглашения об ассоциации с Евросоюзом отразится на отношениях Киева и Вашингтона. В то время как удачный исход предстоящей встречи в Вильнюсе откроет новые границы в двусторонних отношениях США и Украины. В беседе с «Голосом Америки» В. Нуланд отметила, что 10 дней назад она побывала с визитом в Украине и передала Президенту В. Януковичу письмо от госсекретаря США Дж. Керри, где отмечается не только успех Украины по выполнению ряда условий Евросоюза на пути к подписанию Соглашения об ассоциации, но и призыв об интенсификации отношений Киева и Вашингтона в случае удачного результата встречи в Вильнюсе (<http://www.golos-ameriki.ru/content/ukraine-constit/1791228.html>, 15.11.2013).

Ранее, во время визита в Украину, В. Нуланд заявила, что «Украина сделала свой выбор» и этот выбор сделан в пользу Европы.

Вице-президент Атлантического совета США Д. Вилсон на слушаниях также отметил, что Соединенным Штатам Америки нужна четкая стратегия в поддержку Восточного партнерства Евросоюза, саммит которого через две недели состоится в Вильнюсе. По мнению Д. Вилсона, стратегия Соединенных Штатов Америки относительно Восточной Европы должна включать несколько основных элементов. Среди прочего, Вашингтон должен помочь уменьшить противоречия в отношении разных членов ЕС к программе Восточного партнерства и поддержать ее сторонников, а также противодействовать давлению Москвы на государства, которые стремятся к более глубокой евроинтеграции.

Отдельно вице-президент Атлантического совета США отметил, что США должны взять на себя ведущую роль в решении проблем безопасности стран Восточного партнерства, которая

остается вне поля зрения ЕС. По словам эксперта, для Украины это, в частности, означает активизацию военного сотрудничества, углубление связей между разведками, помощь в поддержании энергетической безопасности, поддержку суверенитета и территориальной целостности, в том числе в Крыму (http://www.ukrinform.ua/rus/news/vashingtonu_nugna_strategiya_v_vostochnoy_evrope___ekspert_1577283, 18.11.2013).

На слушаниях в сенате принимали участие также известные политологи и эксперты. Так, старший научный сотрудник Института международной экономики им. Петерсона А. Аслунд заявил, что уже до конца года Украина может столкнуться с финансовым кризисом, если не подпишет Соглашение об ассоциации с Европейским Союзом и Международным валютным фондом. «Очень вероятно, что Украину в конце этого года ожидает финансовый кризис. Скорее всего процесс зацепит депозиты в украинских банках и валютные обмены, приведя к такому снижению резервов, что в стране произойдет девальвация, сопровождающаяся дефолтами многих банков и компаний», – сказал А. Аслунд. В этом контексте от эксперта прозвучал и совет: «Для того чтобы пережить эту зиму без серьезных экономических потрясений, В. Януковичу необходимо помиловать Ю. Тимошенко, подписать Соглашение об ассоциации, а потом заключить соглашение stand-by с МВФ».

Эксперт также считает, что у Президента Украины В. Януковича есть весомые причины для подписания Соглашения об ассоциации на саммите в Вильнюсе: «Проевропейскую политику твердо поддерживает большинство в Украине, поэтому его могут и не переизбрать в марте 2015 г., если он не подпишет в этом месяце документ». Кроме того, напомнил А. Аслунд, ведущие украинские бизнесмены смотрят в сторону европейского рынка (<http://minprom.ua/news/138720.html>, 15.11.2013). При этом, как сообщают СМИ, американский политолог А. Коэн из Heritage Foundation высказал сомнения относительно того, что Украина подпишет соглашение с Евросоюзом (<http://www.profi-forex.org/novostimira/novosti-sng/ukraine/entry1008187238.html>, 15.11.2013).

При этом сотрудник американского аналитического центра – Брукингского института Стивен Пайфер, комментируя позицию США в украинском вопросе, сделал акцент на то, что «правительство США готово в случае подписания Соглашения об ассоциации начать работать с Украиной, помогая ей приспособиться к новым правилам торговли. Помогая быстрее и легче проникнуть на европейский рынок. Я думаю, эта готовность США помочь Украине дала бы ей возможность быстрее и более безболезненно сблизиться с Евросоюзом. Но для этого должно быть принято критически важное решение – страна должна выполнить условия, при которых возможно подписание ассоциации. И, к сожалению, на это все осталось всего две недели» (<http://podrobnosti.ua/podrobnosti/2013/11/17/942826.html>, 17.11.2013).

Украинская оппозиция также комментирует слушания в сенате США. Так, по мнению председателя фракции «Батьківщина» А. Яценюка, Запад будет применять весь арсенал воздействия, в том числе и санкции против украинских чиновников, если Ю. Тимошенко не выпустят, а Соглашение об ассоциации с ЕС не подпишут (<http://vlasti.net/news/179142>, 14.11.2013).

В свою очередь директор Института глобальных трансформаций А. Семений считает, что, если Украина не подпишет Соглашение об ассоциации с ЕС, США вряд ли будут оказывать давление на Киев. Все угрозы оппозиционной «Батьківщини» о возможных американских визовых ограничениях для украинских властей – не более чем попытка повлиять на решение В. Януковича (http://rus.ruvr.ru/2013_11_13/SSHA-uchli-psihologicheskie-osobennosti-ukrainskogo-rukovodstva-5023, 13.11.2013).

Заявление В. Нуланд о возможном пространстве свободной торговли «от Лос-Анджелеса до Донецка» часть политологов расценивают как желание США уменьшить монополию России на газовом рынке Европы. Так, политолог В. Карасев считает, что «Украина может радикально изменить энергетическую карту европейского континента в связи с будущей добычей сланца и созданием некоего “метанового пояса” от

Польши до України. Это хорошая приманка для нас. США даже может помочь Украине получить кредит МВФ – Америка один из главных акционеров фонда» (<http://gigamir.net/news/politics/pub389003>, 16.11.2013).

Некоторыми пророссийскими политическими силами активность США относительно Украины объясняется с позиции возможного размещения ПРО на украинской территории. Так, «Украинский выбор» (http://vybor.ua/article/vneshnjaja_politika/otpustit-nelzya-sidet-ili-vse-delo-v-rossiysko-amerikanskoj-zapyatoy.html#!comment-122824, 17.11.2013) пишет о том, что основная территория Евросоюза находится под «американской “оккупацией” американского же НАТО и количество американских баз на территории одной Германии достаточно, чтобы придушить любые поползновения во всей большой Европе к самостоятельности... Расширяя еврозону на восток и аннексируя Украину, для США предоставляется возможность заявить о намерении размещения ПРО на украинской территории в непосредственной близости не только к самой России, но и к ее столице Москве. И одного этого заявления, по мнению американских стратегов, будет вполне достаточно, чтобы не только похоронить все евразийские планы Кремля, но и начать процесс развала России с последующим отделением от нее Сибири и Дальнего Востока, богатых разведанными и неразведанными природными ископаемыми».

P.S.

18 ноября сенат США принял резолюцию, в которой призвал украинскую власть освободить экс-премьера Ю. Тимошенко и сделать ее вопрос одним из главных условий подписания Соглашения об ассоциации с Евросоюзом. Автор документа – Ричард Дурбин.

В резолюции сенат, в частности, просит правительство Украины освободить Ю. Тимошенко, опираясь на решение Европейского суда по правам человека, принятое в апреле 2013 года.

Кроме того, ЕС, по мнению сената, должен сделать освобождение экс-премьера Украины важным условием

підписання Соглашения об асоціації с Євросоюзом на самміте Восточного партнерства в Литве.

В резолюції також висказується надія, що в майбутньому Україна буде мати більш тісні зв'язи з Європою, США і іншими країнами в суспільстві демократических держав.

О. Симоненко, наук. співроб. СІАЗ НБУВ, канд. політ. наук

Черговий кредит МВФ для України: реакція світу та вітчизняні перспективи

Схоже, останній візит місії Міжнародного валютного фонду (МВФ) у жовтні пройшов продуктивно: діалог з фондом зрушився з мертвої точки, а наступний раунд переговорів відбудеться вже в грудні. «В українській економіці є проблеми, але їх можна вирішити. Місія відзначила можливість позитивного рішення (про відновлення кредитування на 15 млрд дол. – Авт.)», – заявив М. Азаров. Але вимоги МВФ не змінилися: скоротити дефіцит бюджету, підвищити тарифи на газ і урізати зарплати бюджетникам, а також відпустити гривню у «вільне плавання».

Згідно з інформацією видання «Дзеркало тижня. Україна», ряд рішень, таких як підвищення тарифів на газ, ліквідація пільг для населення та бізнесу, а також послаблення курсу гривні до долара, які раніше стримували прогрес у переговорах із МВФ¹, нібито було прийнято на спеціальній нараді у

---

¹ У МВФ не раз заявляли, що для відновлення економічного зростання необхідно провести в Україні низку реформ. «Ми радимо більш гнучкий обмінний курс, щоб підвищити конкурентоспроможність. Мова йде про більш гнучкий обмінний курс, посилення фінансового сектору, фіскальні зміни, реформи в енергосекторі, в першу чергу, це передбачає підвищення тарифів. І останнє за порядком, але не за значенням, бізнес-середовища», – зазначив раніше представник МВФ.

Президента України В. Януковича, що відбулася незабаром після його переговорів з російським колегою В. Путіним.

Як повідомляє газета, на нараді, де також були присутніми Прем'єр-міністр М. Азаров, перший віце-прем'єр С. Арбузов і міністр фінансів Ю. Колобов, Президент погодився на реалізацію заходів одразу за декількома принциповими пунктами.

У першу чергу, глава держави, за повідомленням «Дзеркало тижня. Україна», дав добро на значне (до 60 %) підвищення тарифів на газ для населення. Однак, як пояснює видання, це торкнеться не всіх споживачів, а лише тих, хто споживає понад 3,5 тис. куб. м газу на рік. Проект нової тарифної сітки вже підготували в Національній комісії, що здійснює регулювання у сфері енергетики. Крім того, в уряді розроблена ціла програма зі стабілізації бюджету, у рамках якої передбачені одразу кілька складових. Перший пункт: жорстка ревізія податкових пільг для бізнесу, а також закриття офшорних лазівок для великого бізнесу шляхом імплементації прийнятого минулого літа закону про трансферне ціноутворення. Другий пункт: ревізія існуючих соціальних пільг, яка потенційно може принести десятки мільярдів гривень для економії держбюджету, але до останнього часу відкладалася через очевидну загрозу для електоральних рейтингів. У цьому контексті вельми симптоматично виглядає заява В. Януковича, датована серединою, 30 жовтня, про те, що тільки чверть соціальної допомоги сьогодні прямує за належною адресою – малозабезпеченим або незахищеним категоріям громадян.

У переліку запланованих заходів стабілізації держфінансів також є урізання видатків на утримання держапарату майже на 19 млрд грн, що буде означати дуже жорстку економію практично для всіх відомств і по всій вертикалі.

Що ж стосується вимоги МВФ про забезпечення більшої курсової гнучкості, то й тут раніше непорушна позиція перших осіб держави, за повідомленням ЗМІ, готова до коригування. За інформацією ZN.UA, В. Янукович дав добро на теж давно очікуване розширення коридору коливань курсу гривні до долара – при цьому верхня його межа визначена на рівні 8,5 грн за долар.

Факт розробки вищезазначеної програми підтвердив і МВФ, випустивши 31 жовтня за підсумками роботи останньої місії в Києві спеціальний прес-реліз². У ньому серед іншого повідомляється, що уряд України розробляє «пакет пропозицій щодо економічної політики, спрямований на коригування зовнішньоекономічних дисбалансів та активізацію економічного зростання».

Тільки після виконання умов МВФ Україна зможе розраховувати на отримання наступного кредиту. Народ не чекав такого від Президента. До останнього часу такі кроки відкладалися, оскільки можуть негативно позначитись на рейтингу В. Януковича та Партії регіонів. Нагадаємо, що наприкінці серпня В. Янукович запевнив: «Незважаючи на те що ціна газу велика, ми не перекладаємо це на плечі населення. Ніколи, поки я буду при владі, ми цим шляхом іти не будемо».

Водночас, як стало відомо згодом, Президент і надалі наполягає на тому, що не допустить кроків, від яких страждатимуть люди і які негативним чином вплинуть на матеріальний стан населення. Виступаючи під час зустрічі з діячами культури та мистецтв, Президент наголосив: «Вимоги МВФ щодо

---

² Основні рекомендації МВФ Україні, згідно із заявою фонду від 31 жовтня: МВФ не підтримує введення в Україні казначейських векселів, тому що вони створюють ризики для здоров'я бюджетної сфери в майбутньому. При цьому, з урахуванням векселів, дефіцит держбюджету України в поточному році досягне 5,75 % ВВП; витрати бюджету дуже високі – майже 50 % ВВП, і боротися з цим потрібно скороченням субсидій, «заморожуванням» зарплат у держсекторі та зменшенням кількості держслужбовців; щоб вирішити проблему гострої неефективності енергетичної сфери, фонд закликає вже не поетапно, як раніше, а різко підвищити тарифи на газ і тепло для населення і прийняти план щодо їх подальшого зростання. Щоб знизити хворобливість цього кроку, соціальну допомогу потрібно направляти лише 40 % населення; вирішити проблему поганого інвестклімату можна через проведення системних змін у найскладніших для бізнесу питаннях – перекроїти судову систему, позбутися корупції, і впровадити прозорі правила гри в оподаткуванні підприємств; щоб поліпшити стабільність банківського сектору, потрібно провести незалежний аудит банків, який би підтвердив якість їх активів; МВФ пропонує відкласти заплановане на 2014 р. зниження ставок ПДВ і податку на прибуток.

підвищення цін на газ для населення за жодних обставин не будуть сприйняті. Ми ніколи не допустимо кроків, від яких будуть страждати люди і які негативним чином вплинуть на матеріальний стан населення», – цитує слова В. Януковича прес-служба Президента.

Як бачимо, до вирішення проблем в українській економіці експерти фонду підходять прагматично. У цьому їх можна зрозуміти: кредитору потрібна впевненість, що гроші повернуть назад. Щоб отримати заповітні долари від фонду, потрібно вийти хоча б на двовідсотковий дефіцит бюджету. Але за прогнозами Fitch Ratings, у 2013 р. він становитиме 6,5–7 % ВВП. Цьому є підтвердження: за статистикою Мінфіну, тільки за січень – вересень дефіцит становив 34 млрд грн (2,15 % ВВП). З одного боку, це не так вже й багато: бюджет на цей рік прийняли з дефіцитом у 50,43 млрд грн (3,2 % ВВП). Але дефіцит за дев'ять місяців 2013 р. більше минулорічного в 1,4 раза. Як зазначають експерти, «підливає масла у вогонь» і скорочення обсягів промислового виробництва на 5,2 %. Відповідно, латати «дірку» в бюджеті буде нічим. Тому МВФ і радить підвищувати тарифи на газ, адже в прогнозованому 7-відсотковому дефіциті лише 2 % – це дефіцит «Нафтогазу». Він, як відомо, виникає через різницю в тарифах на газ: підприємства фактично дотують населення. Аналогічна ситуація і з пенсіями: дефіцит Пенсійного фонду наближається до позначки у 2 % ВВП. Але, за останніми повідомленнями в ЗМІ, на «непопулярні» рішення влада не піде.

Вихід із проблемної ситуації в Кабміні все ж придумали. «Ми знайшли модель, яка дозволить нам, не зачіпаючи соціально незахищені верстви населення, скоротити дефіцит “Нафтогазу”. Ідеться про заходи, які проводить Україна в рамках Європейського Енергетичного Співтовариства, зокрема, з відкриття ринку для приватних компаній як Заходу, так і Сходу», – повідомив віце-прем'єр-міністр Ю. Бойко, утримавшись від оголошення подробиць. Експерти вважають: ми й далі будемо нарощувати власний видобуток і реверсні поставки газу з Європи. «А також шукати інші дешеві джерела, якщо не до-

мовимося з Росією про знижку. Думаю, саме про таку модель говорив Ю. Бойко», – сказав директор Інституту економіки і прогнозування НАН України В. Геєць. Інші експерти говорять, що такий підхід хороший у довгостроковій перспективі, а сьогодні владі все ж доведеться піти на підвищення тарифів. «МВФ не вимагає нічого такого, чого б ми самі не хотіли зробити. У риториці влади, у тому числі і в словах Ю. Бойка, ідеться про підвищення цін для тих, хто в змозі платити «реальний» тариф. Тобто ті, хто споживає мінімум (до 3,5 тис. кубів на рік. – Авт.), що не будуть схильні до “шоку”. А таких споживачів у нас 90 % з усіх 13,5 млн домогосподарств. Ті, хто споживає більше, будуть і платити більше», – вважає виконавчий директор Міжнародного фонду Блейзера О. Устенко.

Деякі ж аналітики загалом поки що не можуть знайти цьому пояснення, адже на порозі передвиборний рік і підвищення тарифів на газ не привабить електорат влади: «Це ж треба було дотягнути до 2014 – передвиборного року, щоб почати виконувати рекомендації МВФ? Чому не зробити це самостійно, без МВФ і – головне – не зробити це набагато раніше передвиборного року? Загадка. Це, звичайно, правильні й корисні речі. Але гірше для влади (з точки зору її рейтингу та підвищення народної любові) – не придумаш. Щодо самих вимог (з того, що відомо з преси) – це звичайно недостатньо та неповно. Але це краще, ніж дотеперішня урядова політика».

Так, насправді, президентські вибори 2015 р. додають цій події особливу пікантність. Правда, слідом за публікацією про готовність влади до шокового сценарію тут же послідували спростування з боку анонімних джерел в адміністрації В. Януковича, і це, на думку О. Карпець, ще сильніше зміцнює підозру в тому, що подібні заходи розглядаються.

Про це повідомляють мережеві ЗМІ з посиланням на джерела в Адміністрації Президента. Наприклад, «Подробности» пишуть, що спеціальна нарада у Президента України В. Януковича, на якій було затверджено ряд непопулярних рішень на догоду Міжнародному валютному фонду, зокрема про підвищення ціни на газ для населення, не проводилася.

«Ця інформація – чистої води провокація, спрямована проти чинної влади. Уряд проводить консультації з Міжнародним валютним фондом, однак жодне з рішень, зазначених у статті, на сьогодні прийнято не було», – зазначило джерело.

На цьому також наголошує і В. Карасьов, керівник Інституту глобальних стратегій. «Очевидно, дана інформація недостовірна», – стверджує директор Інституту глобальних стратегій. Більше того, упевнений експерт, також не варто брати до уваги коментарі різного роду, у яких «прогнозуються деякі економічні неприємності». В. Карасьов додав, що різні домисли й спекуляції щодо передбачуваного підвищення тарифів на газ для населення та інших рішень найрозумніше ігнорувати на даному етапі. Також керівник Інституту глобальних стратегій запевнив, що про плани української влади щодо підвищення тарифів для населення на газ мова не йшла і не йде. Крім того, стверджує експерт, це стосується і питання зміни курсу національної валюти, а також скасування пільг для бізнесу.

Експерти, не вірячи, що влада погодиться піти на ці умови, наголошують на тому, що можуть бути лише часткові компроміси щодо газу. «Україна може зробити фонду зустрічну пропозицію – узгодити з ним поетапне підвищення тарифів на газ лише для окремих категорій населення», – сказав «Вістям» перший заступник директора Національного інституту стратегічних досліджень Я. Жаліло. Очікується, що тарифи будуть підвищувати лише для сімей, які споживають на рік понад 3,5–4 тис. кубів газу на рік (при середньому рівні в 1,5–2 тис. кубів). Скорочення ж кількості бюджетників і урізання їхніх зарплат експерти вважають абсолютно нереальним. І не тільки з політичних причин (до президентських виборів влада навряд чи вирішить відправити на вулицю свій електорат), а й з економічних. «Миттєвого економічного ефекту не буде. Людині для її скорочення доведеться заплатити п'ять місячних зарплат: за два місяці її попередити про скорочення та ще сплатити три місячних оклади після звільнення», – зауважив президент Українського аналітичного центру О. Охріменко. Недоцільним економісти вважають і зниження курсу гривні, особливо в умовах масштабних виплат за держ-

боргом: близько 1,7 млрд дол. до кінця 2013-го і понад 7 млрд дол. у 2014 р. Навіть до 8,5. Більшість фінансистів прогнозують курс на наступний рік у діапазоні 8,2–8,4 грн/дол.

Як повідомляє інформаційно-аналітичний портал Inpress.ua, до цієї неперевіреної інформації загалом варто ставитися зі скептицизмом. На прохання прокоментувати інформацію «ДТ», згідно з якою на нараді у Президента було прийнято рішення підвищити тарифи та скоротити пільги, політичний експерт Д. Джангіров повідомив: «За наявними у мене даними, секретна нарада дійсно відбулася. Тільки не в Адміністрації Президента, а на кухні у А. Гриценка і Ю. Мосової. Головне питання порядку денного: “Як політичним лужерам повернути до себе увагу?”» – зазначив він. За його словами, «обидва учасники наради одноголосно прийняли малобюджетний план дій, згідно з яким Ю. Мосова розміщує у власній газеті статтю про підвищення тарифів і скорочення соціальних пільг, а А. Гриценко масово розміщує на найдешевших сайтах свій прогноз про прийдешню війну. Як бачимо, план був виконаний на всі 100 %», – підсумував експерт.

У свою чергу, ТСН вирішила перевірити це надзвичайно серйозне повідомлення, поспілкувавшись з його автором. «Моя інформація отримана від впливових джерел. Більше того, непрямым підтвердженням є те, що водночас із цим рішенням В. Януковича МВФ повідомив, що Україна готує пакет антикризових заходів», – зауважив автор «резонансного матеріалу» про підвищення тарифів на газ та редактор відділу економіки видання «Дзеркало тижня. Україна» Ю. Сколотяний.

Проте, якщо це виявиться дійсно правдою, попри серйозні цифри, панікувати поки що українцям не слід, запевняє незалежний експерт В. Землянський. «Багаті будуть сплачувати за бідних. Люди з великими будинками, статками, з басейнами, багато поверхів... Воно торкнеться тільки тих верств, які споживають більше 3 тис. куб. м на рік. Тож 90 % українців не відчують підвищення тарифів. Це середньостатистичні громадяни, які живуть у квартирах або будинках на три-чотири кімнати. Вони витрачають до 2,5 тис. куб. м газу на рік. Розкуркулювати будуть 10 % населення, тобто, власників

великих маєтків з басейнами та зимовими садами. “Робін Гуд” в особі МВФ змусить платити за газ у півтора раза більше тільки тих, хто спалює більше 3,5 тис. куб. м на рік», – пояснив незалежний експерт.

Ще одна умова МВФ, на яку начебто може погодитися українська влада, – це скасування численних пільг для великого бізнесу й населення, зокрема чиновників, суддів і депутатів. Ці дії до останнього часу відкладали через очевидну загрозу для електоральних рейтингів влади. Для стабілізації держфінансів – за тією самою неофіційною інформацією – влада погодилася врізати навіть свої витрати: держапарат має зекономити майже 19 млрд грн. Що ж до коштів МВФ, то частина з них, як запевняють експерти, піде на латання «дірок» у бюджеті, а частина – на валютну стабілізацію. «Призначення цих коштів – підтримання бюджету, підтримання золото-валютних резервів. Зрозуміло, коли НАК “Нафтогаз” розплачується з “Газпромом”, витрачаються золото-валютні резерви. Він не виходить на валютний ринок для того, щоб не коливати курс гривні», – пояснив експерт.

Під впливом рекомендацій Євросоюзу МВФ може зробити для України програму більш гнучкою. Таку думку висловив генеральний директор інвестиційно-банківської компанії European Capital Management В. Браїлівський. «Інформація про те, що на тлі економічного тиску Росії ЄС веде переговори з МВФ про надання Україні додаткових грошей, була прогнозованою. Європа всерйоз зацікавлена в економічному, торговельному співробітництві з Україною і безпосередньому підписанні угоди про асоціацію України з ЄС, тому готова йти на такі кроки. Схоже, Європа готова допомогти нам як з газом, так і з кредитами», – зазначив він. Фінансист констатує, що Україні в нинішніх умовах необхідно від 12 до 16 млрд дол., у зв’язку з чим допомога МВФ може істотно підтримати економіку.

За останньою інформацією, США також готові надати допомогу Україні у виконанні умов, необхідних для підписання угоди про асоціацію з Європейським Союзом. Про це повідомила заступник державного секретаря США з питань Європи

та Євразії В. Нуланд після зустрічі з Президентом В. Януковичем. Переговори з українським главою держави тривали близько 2,5 год. «Ми повністю готові підтримати Україну в її роботі з виконання тих критеріїв і вимог, які залишаються, щоб зробити можливим підписання Угоди про асоціацію з Європою і отримати привілеї від (зони вільної) торгівлі», – зазначила вона. За словами В. Нуланд, під час зустрічі В. Янукович дав чітко зрозуміти, що Україна зробила свій вибір на користь Європи. «Сьогодні я передала Президенту лист від держсекретаря США Дж. Керрі, у якому підкреслюється, що Україна зробила дуже багато на своєму шляху до Європи. У листі він також закликає виконати роботу, яка залишається», – додала вона.

В. Нуланд також повідомила, що США підтримують Україну в переговорах з Міжнародним валютним фондом у наданні допомоги для проведення реформ. «Ми також говорили про нашу підтримку України в її подальших дискусіях з Міжнародним валютним фондом, у плані тієї підтримки, яку МВФ може надати для українських реформ», – зазначила вона. На її думку, ті реформи, які проводить Україна в рамках європейської інтеграції та переговорів із МВФ, дають можливість зміцнити і українсько-американські відносини і співробітництво.

Тим часом, як зазначають аналітики, офіційна Москва не припиняє пошуків аргументів для України стосовно перспектив її інтеграції в Митний союз.

Багато спостерігачів припускали, що в результаті несподіваної поїздки Президента України В. Януковича в Сочі (відразу ж після повернення з Мінська та Вищої євразійської економічної наради, що відбулася там) і проведеної там тривалої «неформальної зустрічі» з російським колегою В. Путіним сторони «знайдуть взаєморозуміння». І якщо Київ після цього відразу й «не побіжить» у Митний союз, то рух у напрямі підписання Угоди про асоціацію з Євросоюзом зупинить. Перелік «пряників», які в обмін на це можуть бути отримані від Кремля, теж обговорювався активно: багатомільярдні кредити на підтримку українських бюджетних «штанив» перед президентськими виборами, зниження цін на газ, більш вигідні

(у тому числі й для В. Януковича особисто) умови газового договору та, можливо, консорціуму по ГТС. Багато хто навіть дійшов висновку, що насправді всі останні місяці В. Янукович та його оточення торгувалися не з Євросоюзом із приводу умов підписання Угоди про асоціацію, а, розігруючи європейську карту, вели торг із Кремлем.

Однак, як зазначають експерти, є висока ймовірність того, що на цьому етапі домовитися не вийшло: «Річ у тім, що нинішні мешканці Кремля, як відомо, з тих чи інших причин погано сприймають нинішнього головного резидента Банкової, не довіряючи йому (у чому й полягає головна проблема для В. Януковича в переговорах). Тому всі свої пряники В. Путін міг вирішити приборегти для іншого кандидата в українські Президенти. Адже, розраховуючи подальші варіанти розвитку подій, у Кремлі не сприймають можливого майбутнього підписання угоди у Вільносі як точку неповернення України. Адже навіть після цієї малоприємної для Москви події існує безліч варіантів подальшого розвитку ситуації», – резюмують експерти.

Посол Росії в Україні М. Зурабов вважає неприйнятними вимоги МВФ до України для відновлення співпраці. «Україна на сьогодні абсолютно справедливо вважає, що може бути відновлено співпрацю з МВФ. Але, як ми бачимо, співпраця з МВФ буде поєднана з цілою низкою непопулярних рішень, які будуть від України вимагати, що, на мою думку, абсолютно неприйнятно», – зазначив М. Зурабов. Він наголосив, що ситуація в українській економіці складна, вона демонструє стагнацію. Російський посол звернув увагу на той факт, що саме в цій напруженій ситуації Україні надають кредити російські банки, а представникам українського бізнесу робляться знижки на російський газ. «Звісно, ми не відмовляємося допомагати своєму стратегічному партнеру, і, звісно, ми не сприймаємо Україну та український народ як не дружній, як країну, чії проблеми нам не близькі, як на побутовому, так і на державному рівні», – сказав російський дипломат. Він також додав, що в цій ситуації Росія розраховує на адекватну відповідальність з ук-

раїнської сторони. На думку посла, українська економіка в скрутному становищі і перебуває в стагнації.

Улітку ряд економістів вже говорив про те, що восени для України прийдуть важкі часи. Грошей у бюджеті немає. А все тому, зазначив економіст О. Соскін, що українське керівництво країни не розвиває економіку, а просто займається «друкуванням зайвих» грошей. За його словами, у період з 1996 по 1998 р. було надруковано 7 млрд 150 млн грн. У 2000 р. було випущено вже 12 млрд грн. За роки президентства В. Ющенко НБУ надрукував додаткових 37 млрд грн. А у 2010 р., коли Президентом став В. Янукович, Нацбанк додатково надрукував 20 млрд грн. За словами економіста, така політика в корені не правильна. Вона призводить до того, що національна валюта просто знецінюється. Дірки ж у бюджеті не зникають, а, навпаки, збільшуються, і їх закривають старим перевіреним способом «друкування» грошей. Але такий спосіб не може постійно бути «паличкою-виручалочкою», адже кредити, які набрав уряд, потрібно повертати у валюті. У листопаді Україна повинна виплатити черговий транш за боргами, який становить 1,3 млрд дол.

Експерти зазначали, якщо ситуація в країні буде катастрофічною, то уряд піде на те, щоб виконати всі вимоги МВФ для розблокування кредитної лінії. Як показав час, такі прогнози виявилися не позбавленими ймовірності. Осінь в Україні видалася непростою. Економісти припускають, що вже до кінця поточного року один долар може коштувати 8,8 грн, а наступного року перевалити за позначку в 9 грн. Зокрема, про це говорить економіст О. Жолудь. Економісти кажуть, що така складна ситуація в країні викликана неправильним управлінням – гроші, у тому числі й кредитні, просто проїдаються, ідуть на виплату зарплат, допомог, а не інвестуються в розвиток підприємств, які могли б потім працювати та приносити гроші в бюджет. Економіст Д. Боярчук зазначає, що держава нині активно використовує гроші населення – депозити українців. Уже позичено 4,7 млрд дол. депозитних коштів. Проте, говорять експерти, кредит МВФ не врятує ситуацію в країні.

Тим більше, що у 2014 р. стартує президентська кампанія і потрібні будуть гроші на формування виборчих симпатій.

При цьому, на думку експертів, навіть якщо Україна не отримає кредит МВФ, під гарантії уряду позичити грошей можна і на зовнішніх ринках – щоправда, ціна таких позик на 3–4 % вище. Привабливість же кредиту МВФ не тільки в низькій процентній ставці (4 % річних), але і в рівні довіри: за словами експертів, не так важливі гроші МВФ, як наявність самої програми співпраці з Україною. Це сигнал для зовнішніх інвесторів і кредиторів: вони стануть активніше вкладати гроші в нашу економіку. До того ж співпраця з фондом знизить на кілька процентних пунктів і ціну кредитів на зовнішніх ринках.

Підсумовуючи, зауважимо, що суперечливість висловлюваних прогнозів і брак офіційної достовірної інформації щодо перебігу й результатів проведених українською владою переговорів як з російськими партнерами, так і МВФ породжує чутки, що не сприяє стабілізації ні фінансової, ні загалом, економічної ситуації (*Матеріал підготовлено за використанням таких джерел інформації: Антикоррупционный информационно-аналитический портал job-sbu.org (<http://job-sbu.org>). – 2013. – 4.11; Inpress.ua (<http://inpress.ua/ru>). – 2013. – 4.11; LB.ua (<http://lb.ua>). – 2013. – 11.02; Главком (<http://glavcom.ua>). – 2013. – 4.11; Хвиля (<http://hvylya.org>). – 2013. – 4.11; Новости мира (<http://www.novostimira.com.ua>). – 2013. – 3.11; «Карпатський об'єктив» (<http://karpatskijobjektiv.com>). – 2013. – 6.11; Только ПРАВДА (<http://t-pravda.net>). – 2013. – 5.11; UAINFO (<http://uainfo.org>). – 2013. – 3.11; ФАКТИ. ICTV (<http://fakty.ictv.ua>). – 2013. – 2.11; ВТВ плюс (<http://www.vtv-plus.com.ua>). – 2013. – 4.11; ФАКТИ. ICTV (<http://fakty.ictv.ua>). – 2013. – 2.11; Корреспондент.net (<http://korrespondent.net>). – 2013. – 2.11; Дзеркала тижня. Україна (<http://dt.ua>). – 2013. – 1.11, 2.11; ТСН.ua (<http://tsn.ua>). – 2013. – 2.11, 4.11; Голос столиці (<http://news-radio.com.ua>). – 2013. – 8.11; FINANCE.UA (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 11.11).*

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України В. Рибак у вівторок, 19 листопада, зустрівся з Комісаром Європейського Союзу з питань розширення і європейської політики сусідства Ш. Фюле. Під час зустрічі було обговорено питання щодо виконання Україною зобов'язань перед ЄС.

У цьому контексті Голова Верховної Ради повідомив, що на поточному пленарному тижні планується розглянути у другому читанні і ухвалити у цілому закони про прокуратуру і про внесення змін до виборчого законодавства.

В. Рибак також повідомив про роботу робочої групи, яка працює над підготовкою узгодженого компромісного закону про можливість лікування за кордоном осіб, які перебувають у місцях позбавлення волі.

При цьому керівник парламенту наголосив, що Президент України В. Янукович заявив про готовність підписати відповідний закон, який ухвалить Верховна Рада.

В. Рибак вкотре заявив, що альтернативи європейському вибору у нашої держави немає, і висловив сподівання, що Угода про асоціацію Україна-ЄС буде підписана на Вільнюському саміті (*Офіційний веб-сайт Верховної Ради України (<http://www.rada.gov.ua/news/Top-novyna/85447.html>). – 2013. – 19.11*).

***

До порядку денного роботи парламенту на поточному пленарному тижні внесено 122 питання. Про це повідомив Голова Верховної Ради України В. Рибак, відкриваючи у понеділок, 18 листопада, засідання погоджувальної ради.

Зокрема, у вівторок, 19 листопада, заплановано розглянути 47 питань, два з яких стосуються ратифікації міждержавних фінансових угод, три законопроекти вносяться на розгляд у другому читанні, решта питань – у першому. Серед них, сказав В. Рибак, чотири законопроекти стосуються лікування засуджених осіб за кордоном. «Ще два проекти з цієї проблематики, внесені народними депутатами Кожем'якіним

і Ляшком, поки що залишаються непідготовленими», – додав він.

У середу до порядку денного внесено 10 питань, з яких у першому читанні пропонується розглянути вісім законопроектів і ще два проекти підготовлено до другого читання. Цього ж дня мають відбутися парламентські слухання, присвячені економічній активності та участі молоді в суспільному житті держави.

У четвер, повідомив керівник парламенту, планується розглянути 57 питань. На друге читання внесено 15 законопроектів. При цьому В. Рибак нагадав, що зі скороченням терміну підготовки доручено підготувати, зокрема, два законопроекти з «євроінтеграційного пакета» – про прокуратуру й про зміни до виборчого законодавства. «За інформацією відповідальних комітетів, до першого з них до кінця дня минулої п'ятниці надійшло понад 500 поправок. До другого – теж десь так, десь по двох законах прийшло до тисячі поправок від депутатів – як від більшості, так і від опозиції», – зазначив В. Рибак.

Крім того, на повторний розгляд з пропозиціями Президента України вноситься один закон, на повторне перше читання – три закони й за процедурою першого читання очікують на розгляд ще 32 законопроекти, переважна більшість яких стосується урядових ініціатив.

У п'ятницю, крім традиційної «години запитань до уряду», пропонується розглянути шість законопроектів.

25–29 листопада народні депутати працюватимуть з виборцями (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 18.11).

***

Інформацію уряду про підготовку проекту Державного бюджету на наступний рік Верховна Рада України заслухає у п'ятницю, 22 листопада. Про це повідомив Голова Верховної Ради України В. Рибак 18 листопада після засідання погоджувальної ради.

За його словами, прийнято рішення, що на «годині запитань до уряду» в п'ятницю Кабінет Міністрів надасть інформацію

з двох важливих питань: про формування проекту Держбюджету на 2014 р., про роботу промислового господарства країни та економічні питання, пов'язані з цим.

В. Рибак підкреслив, що «часу для розгляду бюджету дуже мало, але є показники, є основа, на яких формується бюджет, і ці показники узгоджуються і з міжнародними інституціями, і всередині держави». Він зазначив, що уряд планує подати проект державного кошторису на початку грудня, тож і розгляд, і прийняття цього документа буде в грудні.

Відповідаючи на запитання журналістів, Голова Верховної Ради зазначив, що «не бачить необхідності запрошувати Президента України до парламенту». Він додав, що «має намір узгодити це питання з главою держави», але сам «не бачить необхідності запрошувати Президента у Верховну Раду». В. Рибак нагадав, що Президент сказав: «Розглядайте питання, приймайте рішення, а той закон, який буде підтримано, – я підпишу» (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2013. – 18.11).

***

Взаємини між українським й азербайджанським народами мають історично дружній характер. Про це Голова Верховної Ради України В. Рибак заявив під час зустрічі з президентом Азербайджанської Республіки І. Алієвим у понеділок, 18 листопада, підкресливши, що «діалог між Україною та Азербайджаном буде й надалі розвиватися в дусі стратегічного партнерства задля добробуту наших народів».

В. Рибак привітав І. Алієва з переконливою перемогою на президентських виборах, зазначивши, що представники від України, у тому числі й народні депутати, брали активну участь у спостереженні за виборчим процесом.

Під час зустрічі сторони обговорили широке коло питань активізації двосторонніх взаємин, торговельно-економічних відносин, розширення міжпарламентського співробітництва й поглиблення взаємодії у сфері культурно-гуманітарного співробітництва. На думку керівника парламенту, розвиток міжпарламентського діалогу є однією з головних складових

українсько-азербайджанського співробітництва. Він відзначив той факт, що участь парламентарів обох країн у спостереженні за перебігом виборчих перегонів відбувалася на взаємній основі.

І. Алієв високо оцінив результати офіційного візиту делегації Азербайджану в Україну. «Візит в Україну від початку до кінця був успішним і плідним», – наголосив він, зазначивши, що між нашими країнами немає невирішених питань.

Президент Республіки Азербайджан звернувся до української сторони з пропозицією й надалі підтримувати один одного в питаннях співпраці з міжнародними структурами, а також активно розвивати співробітництво в рамках Східного партнерства. «Коли ми об'єднуємо зусилля, вони стають більш дієвими», – підкреслив він, назвавши Україну найважливішим стабілізаційним фактором у рамках співпраці в СНД (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 18.11).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про ратифікацію Фінансової угоди (Проект “Реабілітація гідроелектростанцій”) між Україною та Європейським інвестиційним банком».

Фінансова угода спрямована на забезпечення ефективної реалізації Проекту «Реабілітація гідроелектростанцій», який передбачає виконання робіт з реконструкції, що будуть виконані на шести гідроелектростанціях (Київська ГАЕС, Канівська ГЕС, Кременчуцька ГЕС, Дніпродзержинська ГЕС, Дніпровська ГЕС-1, Дніпровська ГЕС-2) на р. Дніпро в Україні. В рамках цього проекту планується провести реконструкцію турбін, генераторів, заміну електромеханічного та гідромеханічного обладнання. Термін завершення проекту – 2017 рік. Ратифікація Фінансової угоди сприятиме підвищенню ефективності управління енергосистемою України та розвитку національної гідроенергетики.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 0040 (*Офіційний веб-сайт Верховної Ради України* (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/Povidomlennya/85470.html>). – 2013. – 19.11).

***

В Партии регионов заявляют, что на данный момент их не устраивает ни один из существующих законопроектов относительно лечения осужденных. Об этом заявил на брифинге лидер фракции ПР А. Ефремов, комментируя позицию фракции по голосованию по ряду проектов.

«Если рабочая группа подготовит законопроект, мы будем его рассматривать. Будет ли голосовать Партия регионов, мы определимся в процессе рассмотрения», – сказал он.

В свою очередь спикер В. Рыбак напомнил, что внес в повестку дня четыре законопроекта о лечении осужденных, однако позднее появился пятый. Оппозиция требует голосовать его вместе с остальными (***Четверта Влада (<http://4vlada.net>). – 2013. – 18.11.***

***

Комітет з питань охорони здоров'я підтримує законопроект про внесення змін до ст. 13 Закону України «Про оздоровлення і відпочинок дітей» (щодо встановлення віку дітей, що перебувають у дитячих закладах відпочинку та оздоровлення разом з батьками).

Як зазначив під час обговорення заступник Голови Верховної Ради України, один з авторів законопроекту Р. Кошулинський, документом (реєстр. № 3375) пропонується збільшити до семи років вік дітей, при якому вони можуть перебувати у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку разом з батьками або іншими законними представниками.

Під час обговорення наголошувалося також, що відповідно до чинної редакції Закону діти віком від чотирьох до шести років перебувають у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку разом з батьками або іншими законними представниками, а від 7 до 18 років – самостійно. Відпочинок й оздоровлення дітей віком від шести до семи років залишаються сьогодні поза належним правовим врегулюванням.

На думку народних депутатів, прийняття законопроекту забезпечить право дітей усіх вікових категорій на перебування в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку (***Офіційний***

*портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>).
– 2013. – 18.11).*

***

Комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону про запровадження перерахування страхових внесків до накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.

Законопроектом (реєстр. № 2418а) пропонується розпочати запровадження накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування в експериментальному режимі на період 2014–2015 рр. з подальшим переходом до її функціонування в повному обсязі, передбаченому Законом України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування». Зокрема, пропонується перерахування страхових внесків до Накопичувального пенсійного фонду здійснювати починаючи з 1 січня 2014 р. в такому порядку:

– у період з 1 січня 2014 р. по 31 грудня 2015 р. страхові внески сплачуються застрахованими особами, які станом на 1 січня 2014 р. не досягли 26-річного віку;

– у період з 1 січня 2015 р. по 31 грудня 2016 р. страхові внески сплачуються застрахованими особами, які сплачували страхові внески до Накопичувального фонду у 2014 р.;

– починаючи з 1 січня 2016 р. страхові внески сплачуються застрахованими особами, які станом на 1 січня 2016 р. не досягли 35-річного віку.

При цьому розмір страхових внесків до накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування з 1 січня 2014 р. по 31 грудня 2015 р. має становити 2 % від суми заробітної плати (доходу), визначеної ч. 1 ст. 7 Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування».

Законопроектом передбачається визначити також умови перерахування страхових внесків до накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, а також функції адміністрування пенсійних накопичень учас-

ників Накопичувального фонду. Зокрема, пропонується надати право адміністрування Накопичувальним фондом адміністратору недержавного пенсійного фонду (чинною редакцією Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» передбачено, що адміністративне керування Накопичувальним фондом здійснює виконавча дирекція Пенсійного фонду). У зв'язку з цим пропонується також внести зміни до законів України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» та «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» щодо вилучення положень, що передбачають умови перерахування страхових внесків до Накопичувального фонду й щодо розміру цих страхових внесків (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 18.11).

***

Комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект закону про внесення змін до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» (щодо спрямування частини коштів пайової участі на розробку містобудівної документації).

Законопроект (реєстр. № 2108а, доопрацьований) пропонується визначити, що кошти пайової участі в розвитку інфраструктури населеного пункту та за його межами, що сплачуються замовниками, які мають намір щодо забудови земельних ділянок у населеному пункті або за його межами, спрямовуються органами місцевого самоврядування виключно на створення й розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури відповідної території та на розроблення схеми планування території району (або його частини), детального плану території за межами населеного пункту, генерального плану, плану зонування, детальних планів населеного пункту.

Проектом також пропонується визначити, що фінансування робіт з розроблення необхідної містобудівної документації

здійснюється також за рахунок інвесторів. Документ передбачає, що правові засади щодо розвитку інфраструктури населеного пункту поширюються й поза його межами.

Члени комітету підтримали законопроект, прийняття якого, на їхню думку, сприятиме вдосконаленню державної політики у сфері містобудування і створить можливість для налагодження процесу розробки містобудівної документації (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 18.11).

***

Комітет з питань підприємництва, регуляторної та антимонopolьної політики підтримує проект закону України «Про внесення змін до законодавчих актів, що регулюють порядок відчуження частки (її частини) у статутному (складеному) капіталі господарських товариств».

На засіданні комітету зазначалося, що законопроект (реєстр. № 3386) спрямований «на унеможливлення рейдерських захоплень підприємств шляхом підробки договорів про відчуження частки (її частини) у статутному (складеному) капіталі господарських товариств». Зокрема, пропонується внести зміни до Цивільного кодексу та Закону України «Про господарські товариства» з метою припинення й запобігання рейдерським захопленням суб'єктів підприємницької діяльності – юридичних осіб шляхом підроблення документів про перехід чи передачу частки учасника в статутному капіталі товариства. Зокрема, згідно з проектом, «договір про перехід частки (її частини) учасника в статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю до іншої особи підлягає нотаріальному посвідченню». Передбачено також, що «справжність підписів учасників (представників учасників) на документі, що посвідчує згоду на передачу учасником повного товариства своєї частки (її частини) іншим учасникам цього товариства або третім особам, повинна бути засвідчена нотаріально». Прийняття запропонованих законопроектом змін, вважають народні депутати, сприятиме поліпшенню

інвестиційного клімату в Україні через унеможливлення рейдерських захоплень юридичних осіб і забезпечення захисту права власності (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 18.11).

***

Комітет з питань правової політики визнав таким, що відповідає положенням Конституції України, проект закону про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення відповідальності за перепродаж квитків на футбольні матчі, інші спортивні, концертно-мистецькі й культурологічні заходи.

Законопроектом (реєстр. № 3382) пропонується доповнити Кодекс України про адміністративні правопорушення ст. 160-1, якою встановити відповідальність у вигляді штрафу від 500 до 1 тис. неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією квитків і коштів, отриманих від їх реалізації, за скуповування з метою перепродажу й перепродаж квитків на футбольні матчі, інші спортивні, концертно-мистецькі й культурологічні заходи.

На засіданні комітету, зокрема, зазначалося, що органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених Конституцією України межах і відповідно до законів (ч. 2 ст. 6). Виключно законами України визначаються засади цивільно-правової відповідальності, діяння, які є злочинами, адміністративними або дисциплінарними правопорушеннями, і відповідальність за них (п. 22 ч. 1 ст. 92 Конституції України).

Зважаючи на зазначене, а також на те, що Верховна Рада – єдиний орган законодавчої влади в Україні, одним з повноважень якого є прийняття законів (ст. 75, п. 3 ч. 1 ст. 85 Конституції України), внесення запропонованих проектом змін до чинного законодавства, вважають народні депутати, узгоджується з нормами Конституції України (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 15.11).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Відбулася телефонна розмова Президента України В. Януковича з Президентом Польщі Б. Коморовським. Глави держав обговорили розвиток двосторонніх відносин і питання підготовки до саміту Східного партнерства у Вільнюсі (Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)). – 2013. – 18.11).

***

Після завершення IV засідання Ради президентів України та Азербайджанської Республіки В. Янукович та І. Алієв обмінялися державними нагородами.

Президент України нагородив президента Азербайджанської Республіки орденом Свободи.

Президент Азербайджанської Республіки нагородив Президента України орденом «Гейдара Алієва» – найвищою державною нагородою Азербайджану (Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)). – 2013. – 18.11).

***

Президент України В. Янукович привітав А. Ушеніну, К. Лагно, М. Музичук, Н. Жукову, І. Гапоненко з перемогою на командному чемпіонаті Європи 2013 р. з шахів серед жінок, що відбувався у Варшаві (Республіка Польща).

«Приємно відзначити, що в цьому році наша команда продемонструвала чемпіонські якості боротьби на світовій і європейській першості», – ідеться у вітанні глави держави.

В. Янукович висловив упевненість, що досягнутий українськими спортсменами успіх примножить вітчизняні спортивні традиції з шахів і надихатиме на нові перемоги.

Президент побажав шахістам міцного здоров'я, невичерпної енергії та подальших звершень в ім'я України (Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)). – 2013. – 18.11).

***

Президент України В. Янукович після матчу зі збірною Франції у плей-офф кваліфікаційного раунду чемпіонату світу 2014 р. з футболу зайшов до роздягальні української національної збірної й особисто привітав команду з переконливою перемогою. «У напруженій боротьбі ви продемонстрували високий професіоналізм, довели свою майстерність і виправдали надії мільйонів уболівальників», – сказав В. Янукович. Глава держави побажав футболістам і тренерам міцного здоров'я, невичерпної енергії, нових вагомих звершень і висловив сподівання, що національна команда й надалі здобуватиме перемоги та утверджуватиме позитивний імідж українського футболу у світі. Разом з В. Януковичем команду привітав президент Федерації футболу України А. Коньков (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua).* – 2013. – 15.11).

***

Президент України В. Янукович узяв участь в урочистостях з нагоди Дня працівників сільського господарства. «За нашою державою давно закріпилася слава “житниці Європи”. Адже третина всього європейського чорнозему належить Україні», – сказав глава держави під час виступу. За його словами, за останні три роки спільними зусиллями в сільському господарстві було досягнуто результатів, якими Україна справді може пишатися. «Виробництво продукції за цей період зросло майже на 15 %. Цього року ми очікуємо зростання на рівні понад 9 %. Удруге за останні три роки ми очікуємо на рекордний урожай зернових – близько 60 млн т», – наголосив В. Янукович.

Він зауважив, що однією з головних складових успіху є модернізація сільського господарства, яка розпочалася за рахунок приватних і державних інвестицій. «Відбувається технічне переоснащення галузі», – підкреслив глава держави.

Президент висловив подяку всім працівникам сільського господарства й побажав аграріям міцного здоров'я, успіхів у роботі й родинного затишку. «Глибока шана всім вам

за невтомну щоденну працю, за ваш внесок у розвиток економічного потенціалу та соціальної стабільності української держави», – сказав В. Янукович (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2013. – 15.11).

***

Сільське господарство вневнено перетворюється на потужний, інвестиційно привабливий сектор економіки, наголошує Президент України В. Янукович.

«Щороку капіталовкладення в агропромисловий комплекс зростають більше ніж у півтора рази», – сказав глава держави під час виступу на урочистому зібранні з нагоди Дня працівників сільського господарства.

Як зауважив В. Янукович, завдяки запровадженню передових технологій окремі сільськогосподарські підприємства цього року досягли показників урожайності пшениці на рівні 60, а кукурудзи – 120–140 ц/га. «Це не поступається показникам урожайності країн Європейського Союзу та Сполучених Штатів Америки», – сказав він.

Крім того, за словами глави держави, позитивну динаміку зростання за останні роки демонструє тваринництво. Так, у 2010–2013 рр. побудовано та реконструйовано 716 тваринницьких ферм і комплексів. «Цього року відновилося збільшення поголів'я худоби. За підсумками року ми очікуємо приріст у виробництві продукції тваринництва на рівні 5 %, зокрема за рахунок зростання обсягів виробництва м'яса й молока», – підкреслив Президент (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2013. – 15.11).

***

Серйозні стратегічні реформи в аграрному секторі повинні забезпечити максимально сприятливі умови для розвитку кожного суб'єкта господарювання. Про це Президент України В. Янукович сказав під час виступу на урочистостях з нагоди Дня працівників сільського господарства.

«Ми орієнтовані на серйозні стратегічні реформи в аграрному секторі. Їхня мета – забезпечити максимально сприятливі умови для розвитку кожного суб'єкта господарювання», – сказав глава держави. На його переконання, товаровиробник має бути «економічно вмотивований» постійно підвищувати якість продукції.

Як зазначив глава держави, пріоритетним завданням в аграрному секторі є відновлення зрошувального сільського господарства на Півдні країни. «Це відкриває можливості розширити виробництво зернових на 10 млн т на рік», – підкреслив він.

Україні необхідним, за словами Президента, є якнайшвидше вдосконалення інфраструктури й логістики вітчизняного аграрного ринку, виведення їх на європейський рівень. «В умовах глобальної економічної нестабільності та обмеженості фінансових ресурсів держава буде підвищувати ефективність підтримки аграрного виробництва», – сказав В. Янукович. Він додав, що пріоритетами державної політики будуть підтримка тваринництва, створення умов для органічного виробництва, розвитку фінансового й технічного лізингу, підтримка фермерських господарств, сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2013. – 15.11).

***

У рамках офіційного візиту в Україну президент Азербайджану І. Алієв зустрівся з Прем'єр-міністром України М. Азаровим.

Глава уряду поінформував президента Азербайджану про підсумки «дуже плідного», за його оцінкою, засідання міжурядового Комітету з питань торговельно-економічного співробітництва. М. Азаров відзначив важливе зближення позицій та активізацію співпраці у сферах енергетики, транспорту, сільського господарства й оборонно-технічній. Також він відзначив важливість інтенсифікації співробітництва в гуманітарній сфері, що дає змогу зближувати і народи, і держави.

Президент Азербайджану в свою чергу підкреслив, що азербайджансько-українські відносини розвиваються дуже

динамічно і відкриваються нові сфери співробітництва. Зокрема, І. Алієв відзначив як дуже перспективний проект участь українських компаній у будівництві Бакінського метро: найближчими роками тут кількість станцій планується збільшити з 23 до 70. Також Азербайджан вітає участь українських компаній, які за останні роки набули великого досвіду в будівництві складних інфраструктурних об'єктів, яке розгортається в Азербайджані. Крім того, сторони домовилися інтенсифікувати співробітництво в транспортуванні вуглеводневої сировини, використанні передових агротехнологій, створенні логістичних центрів плодоовочевої продукції тощо.

І. Алієв висловив ідею провести українсько-азербайджанський бізнес-форум, який допоміг би сповна використати нові можливості для інвестицій, які створюються як в Україні, так і в Азербайджані.

Сторони домовилися також координувати кроки в межах СНД (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2013. – 18.11).

***

Прем'єр-міністр України М. Азаров високо оцінив результати роботи X засідання Спільної міжурядової українсько-азербайджанської комісії з питань економічного співробітництва. Про це він заявив під час зустрічі з першим заступником прем'єр-міністра Азербайджанської Республіки Я. Еюбовим.

«Засідання комісії пройшло успішно», – сказав М. Азаров. Глава уряду відзначив позитивний розвиток двосторонніх відносин на високому рівні та в економічній сфері. Зокрема, відзначив найважливіші напрями співробітництва у торговельно-економічній, енергетичній, транспортній сферах, оборонній промисловості.

М. Азаров також привітав азербайджанську делегацію з призначенням нового складу уряду (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2013. – 14.11).

***

15 листопада 2013 р. відбулася телефонна розмова Прем'єр-міністра України М. Азарова й голови уряду

Російської Федерації Д. Медведєва. Сторони, зокрема, обговорили питання транзиту газу з Росії до європейських країн територією України. М. Азаров і Д. Медведєв підтвердили, що кожна зі сторін зробить усе необхідне, відповідно до своїх зобов'язань, щоб забезпечити безперебійне постачання належних об'ємів газу, необхідних споживачам у Європі (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua).* – 2013. – 15.11).

***

Прем'єр-міністр М. Азаров, спілкуючись у соціальній мережі Facebook, привітав працівників сільського господарства з професійним святом.

Він підкреслив, що цього року очікується рекордний за всі роки збір урожаю зернових – понад 61 млн т. Зібрано також дуже хороший урожай овочів, фруктів. Зростає поголів'я великої рогатої худоби. Прем'єр-міністр зазначив, що на «цій основі реалізується політика стабільних цін, а там, де це можливо, і зниження цін». Крім того, за його словами, активно працювала програма «Рідне село» – «це створення заготівельно-збутової мережі, яка дасть можливість значно спростити шлях продукції сільського господарства від виробника до покупця». У Києві, повідомив М. Азаров, крім традиційних ярмарків, яких цього року проведено майже в півтора рази більше, починає працювати мережа автомагазинів: «Цей проєкт охопить понад 100 великих міст України».

Усе це стає можливим завдяки праці селян, яких Прем'єр-міністр щиро привітав зі святом (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua).* – 2013. – 18.11).

***

Уряд утворив делегацію уряду України для участі в переговорах щодо укладення угоди між Кабінетом Міністрів України та урядом Російської Федерації про спільні дії з організації будівництва транспортного переходу через Керченську протоку. Відповідне розпорядження Кабінет Міністрів ухвалив 18 листопада 2013 р.

Будівництво мостового переходу через Керченську протоку є важливим трансконтинентальним проєктом, який

допоможе значно спростити розподіл транспортних потоків і скоротити їх шлях. Питання будівництва такого мостового переходу неодноразово порушувалося під час зустрічей керівництва України й Росії.

Очолить делегацію для участі в переговорах віце-прем'єр-міністр України О. Вілкул. Також уряд затвердив відповідні директиви для української сторони. Основною метою участі делегації в переговорах є узгодження проекту угоди між урядами двох країн про спільні дії з організації будівництва транспортного переходу через Керченську протоку.

Проектом угоди також передбачається створення українсько-російської робочої групи для підготовки завдання, персональний склад якої з української сторони також схвалено урядом (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2013. – 18.11).*

***

Кабінет Міністрів затвердив Порядок здійснення державного нагляду за дотриманням вимог ядерної та радіаційної безпеки. Відповідну постанову уряд прийняв 13 листопада 2013 р. Цей нормативно-правовий акт розроблено Державною інспекцією ядерного регулювання відповідно до ч. 2 ст. 25 Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку», якою передбачено, що порядок здійснення державного нагляду за дотриманням вимог ядерної та радіаційної безпеки затверджується урядом.

У ньому враховано концептуальні засади державної політики щодо зменшення регуляторного тиску й запропоновано диференційований підхід до визначення періодичності та обсягу інспекційних перевірок залежно від ступеня ризику діяльності у сфері використання ядерної енергії для людини й навколишнього середовища.

Затвердження Порядку здійснення державного нагляду за дотриманням вимог ядерної та радіаційної безпеки спрямоване на врегулювання процедурних питань реалізації функцій Держатомрегулювання та її територіальних органів відповідно до законів і Положення про Державну інспекцію ядерного регулювання, затвердженого Указом Президента

№ 403/2011 від 6 квітня 2011 р. Зокрема, це стосується основних форм державного нагляду, об'єктів нагляду, оформлення й застосування результатів держнагляду за дотриманням вимог безпеки тощо.

Прийняття цього акта сприятиме якісному виконанню та об'єктивному оцінюванню наглядових функцій Держатомрегулювання, більш повному застосуванню державними інспекторами з ядерної та радіаційної безпеки передбачених законом повноважень, раціональному використанню людських і матеріальних ресурсів (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2013. – 18.11).*

***

Уряд України прийняв рішення надати гуманітарну допомогу Республіці Філіппіни, яка постраждала внаслідок тайфуну. Відповідне розпорядження Кабінет Міністрів ухвалив 18 листопада 2013 р.

Кошти для надання допомоги буде виділено з резервного фонду Держбюджету. Для закупівлі необхідних товарів та їх доставку до місця призначення передбачено використати майже 3,5 млн грн. На ці цілі кошти буде виділено Державній службі з надзвичайних ситуацій, у тому числі й на покриття витрат Міноборони, пов'язаних з перевезенням.

Узгодити питання доставки й передачі вантажу гуманітарної допомоги доручено Міністерству закордонних справ. Зокрема, наголошувалося на готовності в разі потреби розгорнути на постраждалій території мобільний госпіталь (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2013. – 18.11).*

***

Мінсоцполітики підготувало проект постанови уряду щодо невідкладних заходів з погашення заборгованості із заробітної плати. Про це сказала міністр соціальної політики Н. Королевська під час наради уряду з питань погашення заборгованості із заробітної плати та заборгованості перед Пенсійним фондом.

«Для того щоб пришвидшити погашення заборгованості із заробітної плати, яка на сьогодні існує в підприємств різної

форми власності, Мінсоцполітики розробило проект постанови уряду “Про невідкладні заходи щодо погашення заборгованості із заробітної плати”. На сьогодні цей документ направлений на погодження до ЦОВВ», – сказала вона.

Під час наради Н. Королевська зазначила, що минулого тижня Мінсоцполітики розпочало реалізацію пакета першочергових дій з посилення соціального захисту населення, зокрема й у сфері погашення заборгованості із заробітної плати. Крім того, були заслухані керівники шести центральних органів виконавчої влади, заборгованість із заробітної плати на підприємствах яких становить 85 % усієї заборгованості на державних підприємствах (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 18.11).*

***

У грудні в Україні відбудеться автоматичне збільшення всіх видів пенсійних виплат. Про це повідомила міністр соціальної політики Н. Королевська, передає УНН.

За її словами, відповідний перерахунок відбудеться у зв'язку зі зростанням прожиткового мінімуму. «Відповідно до Державного бюджету на цей рік з 1 грудня відбудеться чергове підвищення прожиткового мінімуму. У зв'язку з цим буде підвищено розмір усіх пенсійних виплат уже в грудні. Мінімальна пенсія становитиме 949 грн», – сказала вона. Н. Королевська звернула увагу на те, що перерахунок відбудеться автоматично й потреби додатково звертатися до управлінь Пенсійного фонду немає.

З 1 грудня прожитковий мінімум у розрахунку на місяць на одну особу становитиме 1176 грн, для дітей віком до шести років – 1032 грн, для дітей віком від 6 до 18 років – 1286 грн, для працездатних осіб – 1218 грн, для осіб, які втратили працездатність, – 949 грн (*Українські Національні Новини (http://www.unn.com.ua). – 2013. – 18.11).*

***

Вице-прем'єр-міністр О. Вілкул узяв участь в інавгурації нового президента Грузії Г. Маргвелашвілі. Після офіційної

церемонії відбулася двохстороння робоча зустріч. О. Вілкул як голова українсько-грузинської міжурядової групи привітав від імені керівництва України нового президента з обранням і зазначив: «Україна зацікавлена в подальшому розвитку відносин з Грузією, що базуються на дружніх відносинах між нашими народами і взаємовигідних економічних зв'язках. Першочерговим завданням ми бачимо збільшення товарообігу до 1 млрд на рік і реалізацію спільних проєктів в енергетичній, транспортній та інфраструктурній галузях».

Г. Маргвелашвілі зазначив: «Хочу завдячити керівництву України за привітання. Відносини між нашими країнами традиційно будуються на основі добросусідства. Ми завжди будемо дивитися на Україну як на нашого близького друга, і наша співпраця поглиблюватиметься» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 18.11*).

ПОЛІТИКА

18 ноября состоялось заседание Совета Евросоюза по вопросам иностранных дел. Об этом сообщил журналистам министр иностранных дел председательствующей в ЕС Литвы Л. Линкявичюс.

По его словам, Совет Евросоюза не принял никакого решения в отношении возможного подписания Соглашения об ассоциации с Украиной, но готов сделать это в любой момент, вплоть до саммита в Вильнюсе – в случае выполнения Киевом необходимых условий. «Думаю, было предсказуемо, что мы не примем никакого решения, как я об этом говорил до начала заседания. Я могу подтвердить, что никакого решения принято не было. Я верю, что это хорошо, потому что также нет и негативного решения. Двери остаются открытыми», – сказал Л. Линкявичюс.

Чиновник отметил, что Совет министров готов собраться снова, если будет необходимо, но привлечет и Европейский парламент – миссия Кокса – Квасьневского вновь вернется в Украину, также президент Еврокомиссии Ж. Баррозу

направит своего представителя. «Это может произойти в любой день, не исключая самый последний момент – Вильнюс. Все будет зависеть от ситуации в Украине, – сказал он. – Так что мы будем продолжать говорить с украинцами». Вместе с тем Л. Линкявичюс подчеркнул, что и украинцы должны выполнить необходимые условия, и «они это обещали сделать».

«Наступает момент истины. Эти десять дней до саммита будут решающими», – утверждает Л. Линкявичюс (*Главком* (<http://glavcom.ua/news/166791.html>). – 2013. – 18.11).

***

Україна поки що не демонструє готовності виконати умови Євросоюзу для підписання Угоди про асоціацію. Про це під час виступу в бундестазі заявила канцлер Німеччини А. Меркель, пише німецьке видання Die Welt.

Канцлер закликала Україну нарешті зробити «реальні кроки» й продемонструвати волю до реформ. І це «має бути не на словах», заявила А. Меркель. Канцлер зазначила, що й досі не має впевненості в тому, чи буде підписано Угоду про асоціацію. «Поки ще не ясно, чи буде готова Україна створити умови, необхідні для підписання», – заявила А. Меркель. «Необхідність звільнення заарештованої лідерки опозиції Ю. Тимошенко вона (Меркель. – Ред.) згадала лише побіжно», – пише Die Welt. Канцлер укотре наголосила, що зближення України з ЄС не спрямоване проти Росії, а, навпаки, і Росія могла б мати від того зиск, а не тиснути на Київ. «Вето третіх сторін тут не є допустимим», – заявила А. Меркель (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2013. – 18.11).

***

В. Кличко виступає проти участія своїх соратників по об'єдиненій опозиції А. Яценюка і О. Тягнибока в президентській виборчій кампанії. Об этом он заявил в интервью, опубликованном в журнале «Фокус».

В. Кличко пояснил свою позицию тем, что А. Яценюк и О. Тягнибок будут оттягивать его голоса как наиболее рейтингового политика, что приведет, в конечном счете, к победе в

гонке за президентское кресло В. Януковича. «Объединив голоса оппозиционных сил вокруг кандидата, который имеет наибольшие шансы на победу, оппозиция сможет выиграть. Баллотирование А. Яценюка и О. Тягнибока усложнит задачу оппозиционных сил, откроет поле для манипуляций власти. В таком случае нет 100-процентной гарантии, что во второй тур сможет выйти представитель оппозиции», – сказал В. Кличко, комментируя тот факт, что его личный президентский рейтинг выше, чем суммарный рейтинг А. Яценюка и О. Тягнибока.

На вопрос «Фокуса» о том, как на его личный рейтинг повлияет участие в президентской кампании Ю. Тимошенко и станет ли В. Кличко поддерживать экс-премьера в гонке за президентское кресло, если ей будет предоставлена такая возможность, лидер партии УДАР не смог дать четкого ответа: «Ваш вопрос не более чем спекуляция. Самая важная задача сегодня – сделать так, чтобы Ю. Тимошенко не оставалась в местах лишения свободы» (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 18.11).

***

Центральна виборча комісія зареєструвала В. Пилипишина кандидатом у народні депутати, передає УНН. Відповідне рішення було ухвалено на засіданні ЦВК. Загалом, 18 листопада під час засідання було зареєстровано 19 кандидатів на повторних виборах, які відбудуться 15 грудня. Також Центральна виборча комісія скасувала реєстрацію кандидата в народні депутати по 223-му округу В. Семаша.

Таким чином, на сьогодні ЦВК уже зареєструвала 207 кандидатів у народні депутати, з них у 94-му окрузі – 84, у 132-му – 13, у 194-му – 17, у 197-му – 18, у 223-му – 75.

Як повідомляв УНН, Голосіївський районний суд Києва виніс виправдувальний вирок у справі экс-голови Шевченківської райадміністрації столиці В. Пилипишина. Нагадаємо, В. Пилипишин обвинувачувався в перевищенні службових повноважень, унаслідок чого громаді Києва було завдано збитків у розмірі 15 млн грн (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 18.11).

***

Голова Комітету виборців України О. Черненко вважає, що величезна кількість кандидатів на окрузі має на меті встановлення контролю над ДВК та ускладнення виборчого процесу. Про це він розповів у коментарі «Українській правді».

«Перша мета – це формування більшості в дільничних комісіях. Велика кількість кандидатів потрібна, бо через жеребкування вже в дільничних комісіях через них можна отримати квоти, – зазначив О. Черненко. – Друга мета великої кількості – це ускладнення виборчого процесу. Наприклад, щоб надрукувати бюлетень, потрібно зменшувати шрифт. А якщо вони всі зміняться, у бюлетені треба буде ставити штамп “вибув”. Якщо бюлетень буде маленьким шрифтом, то печатка “вибув” може бути поставлена випадково напроти іншого прізвища. А якщо кожен з цих кандидатів свою довірену особу або спостерігача надішле на дільницю, там же не вистачить місця. А якщо вони когось не пустять, то це дасть підстави через суд скасувати результати голосування на дільниці. Тобто мета – це створення керованого хаосу під час виборів для того, щоб ускладнити друк бюлетенів, роботу комісії. І, можливо, якщо на виборах щось піде не так, це створює додаткові можливості для зриву виборів» (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2013. – 18.11).

***

Екс-прем'єр України Ю. Тимошенко обратилась в Харьковскую областную прокуратуру в связи со срывом ее краткосрочных свиданий с соратниками А. Яценюком, Ириной и Юрием Луценко, а также вице-президентом Европейской народной партии, депутатом Европарламента Я. Саруши-Вольским, сообщил защитник экс-премьера Н. Титаренко.

По его словам, заявления Государственной пенитенциарной службы (ГПтС) о том, что причиной отмены свиданий стало ОРЗ, не соответствуют действительности. В то же время, по информации ГПтС, посещение экс-премьера было ограничено до ее выздоровления с целью предупреждения возможных

осложнений состояния здоровья. По мнению соратников Ю. Тимошенко, в действительности встреча была сорвана по политическим причинам (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 18.11).

***

Останні політичні заяви Ю. Тимошенко дають підстави вважати, що її політична сила разом з нею зацікавлена в дестабілізації політичного становища в Україні напередодні саміту у Вільнюсі. Таку думку висловив політичний аналітик П. Нусс у коментарі УНН.

За словами експерта, намагання «Батьківщини» відсторонити від інтеграційного процесу діючу владу – лежить на поверхні цих заяв, адже іншого пояснення цьому він не знаходить. «Коли політик закликає громаду до акцій прямої дії – це нормальне явище для політичної боротьби, але коли стоїть питання історичного самовизначення України в умовах жорсткого тиску з боку східного сусіда – це не тільки необміркований крок, це зрада, це загравання з В. Путіним і його геополітичними амбіціями. Закликаючи українців до боротьби “з режимом, поки не пізно”, Ю. Тимошенко та її партія припускаються найбільшої помилки за останні декілька років», – зазначив експерт.

На думку П. Нусса, «Батьківщина», Г. Немиря та Ю. Тимошенко працюють на послаблення позицій Президента В. Януковича в переговорах із Заходом, що й не може не викликати підозр у політичному зговорі з В. Путіним.

«Вони намагаються скористатися його візитом до Москви, аби послабити його позиції в переговорах із Заходом. Таке в них завдання. Неофіційний посол Ю. Тимошенко в ЄС і США Г. Немиря щоденно переконує представників Європарламенту відкласти підписання Угоди про асоціацію з Україною до “найкращих часів”. Ця політична сила не може дозволити собі залишитися в тактичному програві перед президентською кампанією 2015 р., тому, незважаючи на прагнення абсолютної більшості нашого народу інтегруватися з ЄС, ця сила намагається поставити власні інтереси над інтересами України.

Ця протидія викликає підозри, як у 2009 р. Схоже на те, що Ю. Тимошенко зриває саміт у Вільнюсі, на якому буде підписана Угода про асоціацію», – підкреслив П. Нусс (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 17.11).

***

18 ноября 2013 г. в Киеве активисты Общественного движения «Украинский выбор» провели очередной информационный пикет против евроинтеграции Украины. Поводом для акции послужило заседание Совета министров ЕС, посвященное рассмотрению «украинского вопроса».

Напомним, 18 и 19 ноября Совет Европейского Союза на уровне министров иностранных дел в Брюсселе обсудит готовность Украины к подписанию Соглашения об ассоциации на саммите Восточного партнерства в Вильнюсе под председательством К. Эштон, верховного представителя ЕС по вопросам внешней политики и политики безопасности.

«Мы в который раз пришли к представительству Евросоюза, чтобы напомнить еврочиновникам: граждане Украины против подписания Соглашения об ассоциации Украины с ЕС. Сегодня собирается специальное заседание Совета министров Евросоюза, на котором еврочиновники должны решить, интегрировать Украину с ЕС или нет. Мы заявляем: решать здесь нечего, народ Украины против этого кабального Соглашения, оно не будет подписано», – заявил активист движения С. Переход. По его мнению, Украина достойна лучшей судьбы, чем страны, которые подписали Соглашение об ассоциации с ЕС и уже расплачиваются за него собственным благополучием. Общественное движение «Украинский выбор» выступает против интеграции Украины с Евросоюзом, поскольку Соглашение об ассоциации с ЕС нарушает ряд статей Конституции Украины, а также является прямой угрозой национальным интересам Украины (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 18.11).

***

17 листопада у Львові відбулося віче на підтримку євроінтеграції України. Як повідомляє ZIK, захід відбувся

під гаслами «Наш вибір – об'єднана Європа!», «У єдності – сила!», «Час позбутися совка», «Європа – так, ні – сибірський барак!», «Ні – московському ярму, так – українській незалежності!». Близько 1 тис. осіб, у тому числі опозиційні та націоналістичні політичні сили, громадські організації, студентство Львова, зібралося біля пам'ятника Т. Шевченку.

На віче під звуки гімну України активісти розгорнули великий прапор Євросоюзу, аби висловити свою волю щодо європейського майбутнього.

Також экс-міністр освіти і науки, професор ЛНУ ім. І. Франка І. Вакарчук зачитав звернення до українського народу, яке планують надіслати Президенту В. Януковичу. «Сьогодні Україна має унікальну історичну нагоду остаточно позбутися рабства минулого, повернутися у свій європейський дім. Таку можливість дає підписання на листопадовому саміті у Вільнюсі Угоди про асоціацію з ЄС. Сподіваємося, влада та опозиція будуть єдині в розумінні важливості цієї події для української держави та її майбутнього», – ідеться в документі.

Також українців закликали об'єднатися навколо євроінтеграційної ідеї, змусити владу підписати Угоду про асоціацію з ЄС і взяти участь у всенародному віче у Києві 24 листопада. «У випадку зриву підписання Угоди про асоціацію – оголосити всеукраїнську акцію протесту», – зазначається у зверненні (*Zaxid.net* (http://zaxid.net/home/showSingleNews.do?naviche_u_lvovi_vladi_prigrozili_vseukrayinskim_protestom_foto&objectId=1297408); *Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua/news/2013/11/17/7002340>). – 2013. – 17.11).

***

17 листопада у Рівному відбувся мітинг на підтримку підписання Угоди про асоціацію з ЄС. В акції взяли участь понад 150 прихильників євроінтеграції, серед яких представники різних громадських організацій міста.

Під час заходу діяв «вільний мікрофон» для всіх охочих висловити свою думку, поширювалися інформаційні матеріали про ЄС, активісти «Євронаступу» збирали підписи за проведення єврореферендуму. Координатор кампанії «Євронаступ»

у Рівному Ю. Шадей пообіцяв, що мешканці міста візьмуть участь у «євромайдані», який заплановано на 22 листопада у Києві на майдані Незалежності (*UAINFO* (<http://uainfo.org/yandex/230478-u-rvnomu-vzhe-proyshla-akcy-a-z-vimogoyu-vikonati-vs-umovi-dlya-pdpisannya-ugodi-z-yes.html>)). – 2013. – 18.11).

ЕКОНОМІКА

Отечественные аграрии стали получать больше кредитов. Так, на начало ноября они привлекли 13 млрд грн кредитных средств. Это на 3 млрд больше, чем в прошлом году. Всего в этом году банковскими займами воспользовалось 2,6 тыс. сельхозпредприятий и фермеров. Об этом сообщил министр аграрной политики и продовольствия Н. Присяжнюк.

Так, аграрии привлекли 8,1 млрд грн краткосрочных кредитов, почти 2,2 млрд среднесрочных и 2,7 млрд долгосрочных. Значительную долю этих средств сельхозпроизводители использовали на осенне-полевые работы, которые сейчас завершаются. «Для осенне-полевых работ аграрии привлекли 2,7 млрд грн банковских кредитов. И хотя работы в поле уже практически завершены, сельхозпроизводителям необходимы оборотные средства на хранение и транспортировку урожая, подготовку к весенней посевной кампании», – отметил глава ведомства. Согласно данным проекта USAID Агроинвест, на конец 2012 г. доля кредитов, выданных банками сельхозпроизводителям, составляла всего 4,1 % от общего кредитного портфеля банков. Несмотря на столь низкий показатель, объем агрокредитования из года в год увеличивается. Так, за период с 1 января 2008 г. по 1 июля 2012 г. кредитный портфель банков, направленный на агросектор, увеличился с 16,3 до 33,9 млрд грн.

В 2012 г. количество кредитов, выданных аграриям, увеличилось на 12 % по сравнению с 2011 г. и в два раза по сравнению с 2010 г. Сумма кредитов по итогам 2012 г. составила 93 % по сравнению с 2011 г.

Как сообщало Delo.UA, Украина по состоянию на 8 ноября 2013 г. засеяла озимыми 7,71 млн га, или 94 % прогнозируемых площадей. На аналогичную дату 2012 г. посевы озимых составляли почти 8,05 млн га (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 15.11).

***

Государственная администрация железнодорожного транспорта в январе – октябре 2013 г. уменьшила объемы перевозок грузов со странами Таможенного союза во всех видах сообщений по сравнению с аналогичным периодом 2012 г. на 8,4 % – до 79,96 млн т, сообщила пресс-служба «Укрзалізниці».

Согласно сообщению, экспортные грузоперевозки, занимающие львиную долю в объеме грузов, увеличились по сравнению с аналогичным периодом прошлого года на 1,8 % – до 35,8 млн т. Импортные грузоперевозки сократились за этот период на 6,5 % – до 19 млн т.

По данным пресс-службы, объемы грузов из стран Таможенного союза, которые проходят транзитом по железной дороге через территорию Украины, сократились по сравнению с аналогичным периодом 2012 г. на 21,5 % – до 25,1 млн т.

Сообщается, что львиная доля в общем объеме грузооборота со странами ТС приходится на Россию. Так, объем поставок грузов по железной дороге между двумя соседними странами за 10 месяцев 2013 г. сократился по сравнению с аналогичным периодом 2012 г. на 6 % – до 65,4 млн т. Объем железнодорожных перевозок грузов с Республикой Беларусь возрос за этот период на 14,9 % – до 8,1 млн т, а с Казахстаном упал на 60,3 % – до 6,5 млн т (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2013. – 18.11).

***

НАК «Нефтегаз Украины», отказавшаяся в начале ноября от российского газа, возобновила его покупку и прекратила отбор топлива из подземных хранилищ, развеяв опасения «Газпрома» по поводу надежности транзита

в Європу. Это стало частью достигнутых на прошлой неделе договоренностей, по которым долг «Нефтегаза» перед «Газпромом» согласован на компромиссном уровне 1,3 млрд дол., а по отсрочке его уплаты начались переговоры. По мнению экспертов, соглашение было бы невозможно без политических договоренностей Москвы и Киева о направлении интеграции Украины, пишет «Коммерсант-Украина».

Чуть более недели назад вице-премьер Ю. Бойко заявил, что НАК «Нефтегаз Украины» больше не планирует в этом году закупать значительные объемы топлива у «Газпрома», а будет использовать газ, закачанный в подземные хранилища (ПХГ). «Мы будем подходить с точки зрения только обеспечения собственной коммунальной сферы, а обеспечение поддержки в пиковые режимы транзита для “Газпрома” – это уже будет задание, которое мы будем выполнять факультативно», – сказал Ю. Бойко. На прошлой неделе министр энергетики и угольной промышленности Э. Ставицкий поддержал коллегу, заявив, что «Нефтегаз» благодаря теплой погоде сможет не закупать российский газ до конца года.

Однако уже к концу прошлой недели «Нефтегаз», согласно пятничному заявлению главы российской компании А. Миллера, перестал поднимать газ из ПХГ и возобновил его покупку у «Газпрома». Это было сделано после телефонного разговора Премьер-министра Н. Азарова и его российского коллеги Д. Медведева, по итогам которого стороны договорились «сделать все необходимое, чтобы обеспечить бесперебойную поставку газа европейским потребителям». Диалог продолжится 20 ноября в Санкт-Петербурге, где будет обсуждаться восстановление объемов товарооборота между двумя странами.

Таким образом, преодолена очередная острая фаза конфликта между «Газпромом» и «Нефтегазом». По мнению директора энергетических программ Центра «Номос» М. Гончара, российская монополия заинтересована в том, чтобы договориться с Украиной о бесперебойном транзите, поскольку ответственность перед европейскими потребителями несет она, а не «Нефтегаз».

Природу конфликта глава Международного энергетического клуба Q-club А. Тодийчук объясняет тем, что «накануне

саммита в Вильнюсе Россия показывает украинским властям, насколько они зависят от расположения “Газпрома”». По его мнению, конфликт был урегулирован и на политическом уровне. Неделю назад состоялся визит президента В. Януковича в Москву, в ходе которого, судя по всему, были достигнуты некоторые договоренности относительно интеграции Украины, полагает эксперт (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2013. – 18.11).

***

У жовтні 2013 р. вугледобувними підприємствами, що належать до сфери управління Міненерговугілля, було проведено 14,8 км розкривних і підготовчих гірничих виробок. Про це йдеться в останніх даних інформаційно-аналітичного звіту Міненерговугілля, повідомляє УНН. Вищевказаний показник на 0,8 км більший запланованого та на 0,5 км більший за показник аналогічного періоду минулого року.

Нагадаємо, наразі задля нарощування виробничих потужностей уряд України планує модернізувати найбільш ефективні шахти. Тривають роботи з будівництва скіпового ствола на шахті ім. Бажанова, що входить до ДП «Макіїввугілля» (Донецька область).

Протягом півроку на реконструкцію шахти ім. Бажанова витратять понад 100 млн грн. За останній квартал 2012 р. виконано будівельних робіт з реконструкції шахти ім. В. Бажанова на суму 34,3 млн грн. Очікується, що після модернізації ця шахта збільшить обсяги виробництва до 1 млн т на рік.

Довідка. Гірничі виробки – порожнина в гірському масиві, призначена для виймання корисних копалин та інших порід. Розкривні виробки призначені для розкриття шахтного поля, тобто для утворення доступу до корисної копалини (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 18.11).

***

Кабинет Министров Украины отменил решение о совместной разработке «Лукойлом» и «Черноморнефтегазом»

права осваивать три месторождения украинской части шельфа Черного моря, потому что «Лукойл» не выполнил своих обязательств по инвестированию проекта. Об этом «Коммерсант-Украина» сообщил источник в Министерстве энергетики и угольной промышленности.

«За три года со стороны инвестора (компания “Лукойл”) практически ничего не было вложено», – отметил источник.

Ранее в Минэнергоугля оценивали стоимость проекта по обустройству Одесского и Безымянного месторождений в 2,9 млрд грн, а их запасы – в 21 млрд куб. м газа. «Поэтому было решено разрабатывать участок Субботино совместно с консорциумом, в который вошли итальянская Eni и французская Electricite de France, а разработку Одесского и Безымянного месторождения закрепить исключительно за “Черноморнефтегазом”», – добавил источник из Минэнергоугля.

В свою очередь представитель «Лукойла» на правах анонимности сообщил, что компания не подписывала юридически обязывающих соглашений с «Черноморнефтегазом» по разработке месторождений на шельфе Черного моря. По его словам, речь шла только о намерениях и единственные инвестиции в рамках этого проекта заключались в том, что «дочка» российской компании, занимающаяся международными проектами, «Лукойл Оверсиз» в 2012 г. открыла офис в Украине. В то же время представитель отметил, что «Лукойл» сохраняет интерес к западной части украинского шельфа, поскольку та примыкает к уже изучаемым компанией блокам на шельфе Румынии.

Напомним, 15 октября 2013 г. Кабмин обнародовал постановление, которым лишил «Лукойл» права на разработку Одесского, Безымянного и Субботинского месторождений, которые Кабмин разрешил компании разрабатывать совместно с «Черноморнефтегазом» в декабре 2010 г. (***Главное*** (<http://glavnoe.ua>). – 2013. – 18.11).

***

Производство свежего или охлажденного мяса птицы в Украине в январе – октябре 2013 г. возросло на

5,3 % по сравнению с аналогичным периодом 2012 г. и составило 599 тыс. т, сообщила Государственная служба статистики Украины.

Согласно сообщению, в октябре украинские птицеводы поставили на рынки 63,3 тыс. т свежего или охлажденного мяса птицы, что на 2,1 % превышает результаты октября 2012 г. и на 0,7 % больше показателей сентября текущего года.

При этом производство замороженного мяса птицы за 10 месяцев этого года превысило аналогичные показатели 2012 г. на 113,1 % и составило 112 тыс. т, из которых 13,9 тыс. т было произведено в октябре, что на 28,5 % больше, чем в октябре 2012 г., и на 19,4 % выше сентябрьских показателей 2013 г. (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2013. – 18.11).

***

Продажи техники в Интернете растут в два раза быстрее, чем в магазинах. Об этом сообщает исследовательская компания Gfk Ukraine.

По ее данным, в целом рынок бытовой техники и электроники за три квартала 2013 г. составил 33,7 млрд грн. Продажи бытовой электроники за три квартала 2013 г. составили 5 млрд грн, фототехники – 1,2 млрд грн (единственный сегмент рынка, который сокращается), крупной бытовой техники – 7,6 млрд грн, мелкой – 2,8 млрд грн, компьютерной техники – 9,4 млрд грн, телефонов и смартфонов – 7 млрд грн, офисной техники – около 700 млн грн.

«Темпы роста рынка хотя и замедляются, но превосходят прошлогодние показатели. Экономическое положение в Украине остается стабильным, поэтому потребители позволяют себе тратить заработанные средства. Прежде всего развивается спрос на растущем рынке телекоммуникационного оборудования, доля которого уже почти достигла уровня крупной бытовой техники. Для общего роста телекоммуникационного сектора большое значение имело появление на рынке новых производителей смартфонов с более доступными предложениями, с одной стороны, и увеличение количества

высокопроизводительных гаджетов – с другой», – считает компания (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2013. – 18.11).

***

В секторе жилищного строительства за девять месяцев выполнено работ общим объемом 7 млрд грн, что на 7,2 % больше аналогичного периода прошлого года. Об этом сообщил министр регионального развития, строительства и жилищно-коммунального хозяйства Украины Г. Темник.

Так, на сегодня в целом по всем программам в бюджете предусмотрено 718 млн грн, профинансировано 488 млн грн и оплачено казначейством 272 млн грн., или 38 % от предусмотренного объема.

Еще одной положительной составляющей в секторе жилищного строительства министр назвал развертывание индивидуального жилищного строительства на основании строительного паспорта, что стало возможным благодаря дерегуляции. «Такое право получили около 60 тыс. застройщиков, что, помимо обеспечения населения жильем, имеет социально-экономический эффект – дополнительные рабочие места строителям и производителям строительных материалов», – сказал глава Минрегиона. Однако, по словам министра, индивидуальное жилищное строительство сдерживается сложностью процедур выделения земельных участков. «Министерство по поручению правительства завершило работу по актуализации существующих генеральных планов (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 17.11).

***

Запорожская атомная электростанция отключила первый энергоблок для ремонта электротехнического оборудования, сообщили в пресс-службе станции. «17 ноября 2013 г. в 00 часов 01 минуту энергоблок № 1 Запорожской АЭС отключен от сети для проведения текущего ремонта на электротехническом оборудовании, который по плану продлится до 27 ноября 2013 г.», – говорится в сообщении. В настоящий момент в работе находятся четыре энергоблока сум-

---

марной мощностью 3960 МВт (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2013. – 18.11).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

У жовтні 2013 р. промислове виробництво України скоротилося на 4,9 % порівняно із жовтнем 2012 р. Про це йдеться в повідомленні Держстату, передають «Українські новини». Згідно зі статистикою, при цьому в жовтні 2013 р. промвиробництво збільшилося на 7,4 % порівняно з вереснем 2013 р.; у січні – жовтні 2013 р. скоротилося на 5,2 % порівняно із січнем – жовтнем 2012 р.; у вересні 2013 р. скоротилося на 5,6 % порівняно з вереснем 2012 р.; у серпні 2013 р. скоротилося на 5,4 % порівняно із серпнем 2012 р.; у 2012 р. скоротилося на 1,8 % порівняно з 2011 р. (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2013. – 18.11).

***

На кінець жовтня 2013 р. в Україні було зареєстровано 394,6 тис. безробітних. Про це УНН повідомили в Державній службі статистики.

При цьому офіційний рівень безробіття збільшився на 1,4 %. За інформацією Держстатистики, на кінець вересня було зареєстровано 422,1 тис. безробітних, з них отримали допомогу – 326,9 тис. осіб. Кількість безробітних, що отримали державну допомогу в жовтні, становила 308,8 тис. осіб, середній розмір допомоги на одного безробітного в цьому місяці становив 1 159 грн.

Нагадаємо, що в січні 2013 р. офіційний рівень безробіття становив 564,5 тис. осіб, з яких допомогу по безробіттю в розмірі 1089 грн отримували 435,8 тис. осіб (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 18.11).

***

Производство легковых автомобилей в Украине в октябре 2013 г. к октябрю 2012 г. уменьшилось на 27,2 % –

до 4,8 тыс. шт. Об этом сообщает Государственная служба статистики (Госстат).

Производство легковых автомобилей в октябре к сентябрю 2013 г. увеличилось на 40,7 %. Общее производство за девять месяцев снизилось на 56,5 % – до 34,8 тыс. шт.

Напомним, производство легковых автомобилей в сентябре к августу 2013 г. уменьшилось на 32,5 %. Общее производство за девять месяцев снизилось на 45,4 % – до 30 тыс. шт.

Автопроизводители считают, что несколько улучшить критическую ситуацию в автопроме помогло введение дополнительных пошлин на импорт автомобилей и введение утилизационного сбора, а также ожидаются дальнейшие шаги по поддержке автопроизводства и стимулированию потребительского спроса.

По данным Ассоциации «Укравтопром», в Украине за первое полугодие 2013 г. произведено 18 тыс. 240 автотранспортных средств, что на 54,2 % меньше аналогичного показателя 2012 г.

Отметим также, что правительство готовит законопроект, направленный на поддержку покупателей отечественных автомобилей. По словам вице-премьер-министра Украины Ю. Бойко, отрабатывается законопроект, согласно которому человек, который захочет купить отечественное авто, будет иметь государственную поддержку в виде денежных средств (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2013. – 18.11).

***

Европейская комиссия подвергла критике бюджеты многих стран Европейского Союза на 2014 г.

Комиссар ЕС по экономике О. Рен отметил 15 ноября в Брюсселе, что правительство Франции не оставило в своем бюджетном проекте «свободного пространства». Дефицит бюджета Испании грозит превысить допустимые Евросоюзом рамки и, по мнению Еврокомиссии, должен быть переработан. Финансовое планирование Италии было признано несоответствующим программе по уменьшению госдолга. Кроме того, критика прозвучала в адрес Финляндии, Люксембурга и Мальты.

Лишь два государства Евросоюза удостоились похвалы Еврокомиссии. Высший орган исполнительной власти ЕС счел проекты бюджетов Германии и Эстонии отвечающими требованиям европейского Пакта стабильности и роста. При этом Еврокомиссия раскритиковала значительный внешнеторговый профицит Германии. В адрес правительства ФРГ прозвучали призывы снизить налоговое бремя – в первую очередь для граждан страны с низкими заработками и открыть сферу услуг для предпринимателей из других стран ЕС, чтобы усилить внутренний спрос.

Еврокомиссия впервые дала оценку проектам бюджетов стран ЕС. В Европе такой шаг был воспринят как реакция на долговой кризис. Хотя замечания Еврокомиссии не обязательны к исполнению, она может потребовать от любой страны ЕС переработки бюджета. Об этом сообщает Deutsche Welle (*Электронні Вісті* (<http://elvisti.com>). – 2013. – 18.11).

***

Евросоюз и Соединённые Штаты Америки завершили второй раунд переговоров о торговом и инвестиционном партнёрстве. Всю неделю их представители обсуждали в Брюсселе такие вопросы, как правила взаимных капиталовложений, экспорт энергии и сырья. Тарифы в обмене товарами и услугами между ЕС и США уже очень низкие, поэтому стороны сосредоточились в основном на ослаблении регулирования и бюрократических процедур.

Третий раунд должен состояться 16 декабря в Вашингтоне. Заключение окончательного соглашения о зоне свободной торговли планируется на конец 2014 г.

«Соглашение, по словам его сторонников, будет приносить Евросоюзу экономическую выгоду объёмом в 119 млрд евро в год, – передаёт из Брюсселя корреспондент «Евроныюз» Э. Кутсокоста. – С другой стороны, есть большие опасения, что гармонизация правил в деловой сфере ослабит внимание к проблемам экологии и санитарной безопасности» (*Euronews* (<http://ru.euronews.com>). – 2013. – 15.11).

***

Ирландия подтвердила свои намерения в декабре 2013 г. выйти из программы международной финансовой помощи по оздоровлению национальной экономики.

Кроме того, как сообщил министр финансов страны М. Нунан, ирландское правительство не намерено в дальнейшем использовать экстренную кредитную линию Европейского стабилизационного фонда.

Вслед за Ирландией о своем выходе из международной программы финансовой поддержки заявила Испания. По итогам встречи министров финансов стран еврозоны в Брюсселе стало известно, что Мадрид больше не будет запрашивать помощь у Европейского стабилизационного фонда. Кроме того, испанское правительство не намерено использовать подстраховочную кредитную линию Стабфонда.

Решения Ирландии и Испании о выходе из-под международной экономической опеки в еврогруппе расценивают как вежу в борьбе с долговым кризисом в Европейском валютном союзе. Кроме этих двух стран, поддержкой со стороны Евросоюза и Международного валютного фонда воспользовались Греция, Португалия и Кипр.

В 2010 г. находившаяся в долговом кризисе Ирландия стала второй после Греции страной еврозоны, попросившей финансовой помощи. Тогда Евросоюз и Международный валютный фонд выделили государству 67,5 млрд евро.

Испания в 2012 г. запрашивала у международных кредиторов финансовую помощь на рекапитализацию своего пострадавшего от кризиса банковского сектора. Из выделенных Испании 100 млрд евро правительство страны воспользовалось лишь 40 млн. Об этом сообщает Deutsche Welle (*Електронні Вісти* (<http://elvisti.com>). – 2013. – 15.11).

***

Міжнародне рейтингове агентство Fitch підтвердило довгостроковий рейтинг дефолту емітента Швейцарії на найвищому рівні AAA і короткостроковий рейтинг F1+ зі стабільним прогнозом. Про це повідомляється в прес-

релізі агентства, пише «Прайм». «Швейцарія має високорозвинуту диверсифіковану економіку з високим доходом на душу населення та низькими темпами інфляції», – наголошується в повідомленні Fitch.

Стабільність економічних показників дала змогу Fitch поліпшити прогноз щодо зростання ВВП країни на поточний рік до 1,8 з 1,5 % у червні.

Держборг є на рівні 34,5 % ВВП, що є набагато сильнішим показником, ніж у середньому в країн з рейтингом AAA. Профіцит бюджету в 2013 р. очікується на рівні 0,3 % ВВП.

«Платіжний баланс зводиться з профіцитом більше ніж 20 років», – зазначають аналітики Fitch.

Стабільний прогноз відображає відсутність істотних ризиків для рейтингу країни. При цьому погіршення в банківському секторі через «перегрів» у секторі іпотечного кредитування або великі збитки по торговим портфелями можуть призвести до зниження рейтингу в майбутньому.

«У цілому, ми вважаємо, банківська система Швейцарії сильна та її показники відповідають рейтингу фінансової стійкості А. Великі банки провели масштабні заходи скорочення боргів і витрат для виконання вимог пакета “Базель III” і додаткових внутрішніх вимог регуляторів», – додається в релізі. У середньостроковій перспективі агентство очікує позитивні зміни в економіці завдяки реформам, які зможуть обмежити негативний ефект від старіння населення для держбюджету й забезпечити стабільність (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2013. – 17.11).

***

Комиссар ЕС по энергетике Г. Эттингер исключил вероятность того, что Еврокомиссия применит к Германии штрафные санкции из-за внешнеторгового профицита.

Немецкий политик заявил, что высший орган исполнительной власти Евросоюза намерен лишь проанализировать влияния экспорта Германии на экономику Европы, а не наказывать страну. По словам еврокомиссара, если последует предложение об ограничении немецкого экспорта или наложении штрафа, он сам не будет согласен с такой позицией. Кроме того,

Г. Эттингер счел, что расследование Еврокомиссии может быть полезным. Оно должно показать, что немецкий экспорт растет не в еврозоне, а в остальном мире. К примеру, от продажи автомобилей в Китай выигрывают также европейские поставщики комплектующих. «Это успех всей Европы, а не действия Германии в ущерб ЕС», – подчеркнул Г. Эттингер.

Сейчас Еврокомиссия исследует причины экономического дисбаланса в отдельных странах ЕС. При этом их торговый профицит в течение трех лет не должен превышать 6 % (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2013. – 18.11).

РЕЗОНАНС

Бюлетень матеріалів оперативної інформації електронних видань

Додаток до журналу “Україна: події, факти, коментарі”

№ 88

Бюлетень підготували:

Т. Гранчак, С. Горова, О. Симоненко, І. Соколова.

Редактори: Т. Дубас,
О. Федоренко, Ю. Шлапак

Комп’ютерна верстка:

І. Соколова

Підп. до друку 19.11.2013.

Формат 60x84 $\frac{1}{16}$. Обл.-вид. арк. 3,04. Наклад 8 пр.

Видається в друкованому та електронному вигляді

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 03.08.2001 р.

Видавець і виготовлювач

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
03039, м. Київ, просп. 40-річчя Жовтня, 3

Свідоцтво про внесення суб’єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції

ДК № 1390 від 11.06.2003 р.